

knjiga: 1975-11 ter 1976, 5 in 11

DELEGATSKA TRIBUNA

779440
+

VSEBINA:

1. Gradivo za 4. sejo vseh zborov skupščine občine Ljubljana Moste-Polje str. 2—11
2. Vprašanja delegatov in odgovori delegatom str. 11
3. Sklepi in zaključki 3. seje str. 12—13
 - družbenopolitičnega zbora
 - zbora združenega dela
 - zbora krajevnih skupnosti
 - vseh zborov skupščine občine Ljubljana Moste-Polje
4. Nadaljnja vsebinska in oblikovna usmeritev glasila Naša skupnost str. 14—16

PO 1761/1982

Polletna gospodarska gibanja v občini Ljubljana Moste-Polje

Splošne tendence gospodarskih gibanj, ki jih zasledimo v Sloveniji, predvsem pa v Ljubljani, so značilne tudi za gospodarstvo na območju naše občine.

Gospodarstvo Slovenije beleži v letošnjem letu nekatere pozitivne rezultate, ki se kažejo predvsem v dinamični rasti proizvodnje, izvoza, produktivnosti dela, oživitve investicij; intenzivna so bila prizadevanja za uresničitev ustavnih načel na področju organiziranja združenega dela. Kljub doseženim rezultatom pa se vse bolj zaostrejo nekatere bistvene pvine gospodarjenja, med katerimi je najbolj kritična nestabilnost, ki se izraža zlasti v visoki stopnji inflacije in hitri rasti stroškov proizvodnje in cen. Kljub predvideni krepitvi vloge neposrednih proizvajalcev in temeljnih organizacij združenega dela v procesu družbene reprodukcije je ekonomski položaj organizacij združenega dela manj ugoden kot v istem obdobju lanskega leta; obremenitve so večje kot lani, zaradi česar se zmanjšuje reproduktivna sposobnost gospodarstva, nelikvidnost postaja ponovno resno vprašanje, sistemi delitve osebnih dohodkov ne vzpodbujajo za večje delovne rezultate, vloga neposrednih proizvajalcev v upravljanju družbene reprodukcije se krepi prepočasi.

Te splošne značilnosti gospodarskih gibanj je za gospodarstvo občine mogoče oceniti na podlagi analize, ki jo je služba družbenega knjigovodstva predložila v obravnavo in iz katere dajemo kratek povzetek. Glede na to, da je nosilec gospodarskih gibanj v občini industrija, na katero odpade okoli 75 % gospodarskega potenciala, so vsi ekonomski kazalci predvsem odraz stanja v tej gospodarski dejavnosti:

— Nominalni družbeni proizvod občinskega gospodarstva, ocenjen na podlagi ustvarjenega dohodka in amortizacije, se je povečal za 39 % (v Sloveniji za 36 % in v Ljubljani za 35 %). To je znatno nad predvidevanji, ki so jih podjetja napovedala ob sestavljanju družbenega načrta občine za letošnje leto, saj je bilo predvideno le 25 % povečanje družbenega proizvoda. Opozoriti je treba, da je takšna nominalna rast družbenega proizvoda pogojena predvsem z velikim povečanjem cen, ki so se v prvem polletju pri industrijskih proizvodih povečala za 22,4 %, v trgovini na debelo za 26,6 % ter trgovini na drobno za 23,8 %; ob sestavljanju družbenega načrta pa se je po republiških predvidevanjih računalo le z 18-odstotnim povečanjem.

Občinsko gospodarstvo je v prvem polletju ustvarilo 675 milijonov dinarjev družbenega proizvoda.

— Celotni dohodek (ki izraža celotni vrednostni obseg poslovanja) se je povečal za 43 %, ista stopnja rasti je dosežena tudi v gospodarstvu Slovenije, v Ljubljani pa je nekoliko nižja (41 %).

V občinskem gospodarstvu je bilo v prvem polletju ustvarjeno 2,1 milijarde dinarjev celotnega dohodka. Pretežni del (okoli 75 %) so ustvarila industrijska podjetja, med katerimi izkazuje visoko preseganje v odnosu na lansko polletje predvsem: Saturnus (62 %), Izolirka (52 %), Združene papirnice Vevče (52 %), Črevarna (105 %), Žito (68 %) in Teol-Oljarna (67 %). Le Yulon je dosegel celotni dohodek v višini lanskega polletja, ostala podjetja pa izkazujejo porast od 13 % (Mineral) do 46 % (Žima).

V celotnem gospodarstvu občine ni bil dosežen celotni dohodek preteklega polletja le v Dimnikarskem podjetju Moste (indeks 93), ki pa se je na referendumu v mesecu septembru odločilo za priključitev k Dimnikarskemu podjetju Ljubljana.

Ob spremljanju gibanja celotnega dohodka pa je zanimivo, kako so se ob inflaciji stroškov in cen spreminjale posamezne njegove sestavine (porabljenosti sredstva, dohodek):

— Porabljenosti sredstva, ki vključujejo tudi amortizacijo, so naraščala hitreje od celotnega dohodka za 1 %. (Isto v SRS in Ljubljani.) Vendar pa gre to povečanje predvsem na račun povečanja amortizacije nad predpisano stopnjo, saj se je njen delež v porabljenih sredstvih dvignil s 3,2 % na 4 %. Brez upoštevanja amortizacije so materialni in drugi proizvodni stroški naraščali približno z isto stopnjo kot celotni dohodek, iz česar zaključujemo, da se je inflacija stroškov preko povišanih cen proizvodov v globalu prenašala bodisi v potrošnjo ali pa nadaljnjo proizvodnjo.

V strukturi porabljenih sredstev se je povečal predvsem delež proizvodnih storitev, medtem ko se je delež porabljenega materiala (ki predstavlja okoli 70 % vseh porabljenih sredstev) nekoliko znižal. Delež uvoznih surovin je ostal približno isti in znaša v industriji okoli 65 % vseh porabljenih sredstev. Delež embalaže se je povečal za 1 % in znaša 7 % vseh porabljenih sredstev; tudi delež porabljene energije se je povečal za 1 % in predstavlja 4 % porabljenih sredstev. Na izdatke za reklamo, propagando, reprezentanco, dnevnice ter terenske dodatke odpade malo manjši delež porabljenih sredstev kot v lanskem polletju. Ti izdatki predstavljajo okoli 2 % vseh porabljenih sredstev.

Visok porast porabljenih sredstev (nad polovico) izkazujejo v industriji: Saturnus (62 %), Izolirka (53 %), Združene papirnice Vevče (58 % — delno na račun amortizacije), Črevarna (150 %), Žito (83 %) in Teol (59 %). Od navedenih podjetij je kljub visokemu porastu porabljenih sredstev le Teolu uspelo povečati ekonomičnost poslovanja.

— Iz gibanja celotnega dohodka in porabljenih sredstev ugotavljamo, da se je ekonomičnost poslovanja v celotnem občinskem gospodarstvu zmanjšala za 1 % (isto v SRS in Ljubljani). Če pa iz porabljenih sredstev izločimo amortizacijo (ki predstavlja sredstva podjetij), pa je bila ekonomičnost poslovanja enaka kot v lanskem polletju.

— Ob vzporednem porastu celotnega dohodka in porabljenih sredstev so organizacije združenega dela na območju občine dosegle tudi ustrezen porast dohodka (+ 40 %), razen v Yulonu, ki je dosegel le 81 % v lanskem polletju ustvarjenega dohodka. Podjetja Indos, Papirnice, Črevarna in Žito pa so ustvarila nižjo stopnjo porasta dohodka od celotnega dohodka, iz česar sklepamo, da ta podjetja vseh podražitev surovin in materiala oziroma povečanih materialnih stroškov poslovanja niso mogla v celoti prenesti na gotove proizvode.

V industriji se je povečal dohodek za več kot polovico, pri Saturnusu (62 %), Arbu (69 %), Žimi (62 %) in Teolu (97 %) ter v obrtni dejavnosti: Olma (+ 71 %), Mizarstvo in tesarstvo Zadobrova (+ 93 %) ter Obloga-Slikoplastika (+ 109 %).

Podatki za Slovenijo kažejo, da se je dohodek povečal za 38 %, v Ljubljani pa za 36 % v odnosu na lansko polletje.

Seja družbenopolitičnega zbora bo v torek, 12. novembra 1974, skupna seja zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti pa bo v četrtek, 14. novembra 1974.

Na seji vseh zborov skupščine občine Ljubljana Moste-Polje bodo delegati obravnavali in sklepali o:

1. analizi poslovanja organizacij združenega dela in formiranju samoupravne razvojne gospodarske skupnosti v občini,
2. ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti v občini,
3. družbenem dogovoru o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči,
4. družbenem dogovoru o financiranju sanacije, povečane zmogljivosti, vzdrževanju in gradnji visokogorskih planinskih postojank in nadelavi planinskih potov,
5. odloku o spremembi odloka o delegiranju delegatov v zbor občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje,
6. likvidaciji zavoda za pravno pomoč,
7. predlogu sklepa za uvedbo postopka za spremembo in dopolnitev statuta občine Ljubljana Moste-Polje in
8. dopolnilnem imenovanju volilne komisije.

— Finančna produktivnost, izražena z doseženim dohodkom na zaposlenega, se je v gospodarstvu občine povečala za 29 % (v SRS za 32 % in v Ljubljani za 30 %). Nižja stopnja porasta produktivnosti je pogojena z velikim povečanjem zaposlenih v gospodarstvu občine. Znižanje finančne produktivnosti izkazuje le Yulon (zaradi nižjega dohodka) in Črevarna (povečanje zaposlenih za 30 %).

— Rentabilnost poslovanja, merjena z odnosom dohodka nasproti poprečno uporabljenim skupnim sredstvom, se je povečala za 17 % (v SRS za 12 % in v Ljubljani za 13 %).

— Delitvena razmerja dohodka kažejo, da so se sredstva, ki ostanejo OZD za interno delitev (za OD in osebne prejemke ter za sklade), povečala za 32 %, medtem ko so se vse obveznosti, ki jih podjetja krijejo iz dohodka, povečale za 51 %, in sicer: pogodbene obveznosti za 4 %, zakonske obveznosti za 180 % in prispevki iz osebnih dohodkov za 34 %. S tem se je tudi delež sredstev podjetij v dohodku znižal od 69,5 % v lanskem polletju na 66,6 %, povečal pa delež obveznosti podjetij od 30,5 % na 33,3 %. Na visok porast zakonskih obveznosti so vplivale obveznosti po republiških predpisih (republiški davek iz dohodka OZD) kot tudi nov način financiranja splošne in skupne porabe, ki razbremenjuje delovno intenzivne panoge, v večji meri pa je neposredno obremenjen delovni uspeh. Obremenitev gospodarstvo občine za skupno porabo (prispevki iz dohodka za samoupravne interesne skupnosti in prispevki iz osebnih dohodkov) se je v odnosu na lansko polletje povečala za 65 % ali za 40 milijonov dinarjev. Ta obremenitev predstavlja 73 % vseh lanskeletnih obremenitev v tem namenu. Obremenitev posameznih podjetij je različna, največje povišanje imajo: Obrtno podjetje Olma (+ 197 %), Velana (+ 156 %), Indos (+ 113 %), Ellux (+ 147 %), Javna skladišča (+ 97 %), Žito (+ 80 %); še deset podjetij v občini pa ima obremenitev večjo od 50 %.

Tudi če sredstvom, ki ostanejo podjetjem za interno delitev (za OD in sklade), dodamo še amortizacijo, se je njihov delež v družbenem proizvodu zmanjšal od 74,2 % na 72 %. Sredstva za amortizacijo in ostanek dohodka za sklade izkazujejo sicer isto stopnjo rasti kot družbeni proizvod, s čimer pa niso dosežena predvidevanja o 6 do 7 % hitrejši rasti teh dohodkov.

Delitev sredstev, ki ostanejo podjetjem za interno delitev, je bila v globalu občine izvršena v korist skladov podjetij (oz. ostanka dohodka). Izločena sredstva za sklade so se namreč povečala za 37 %, za osebne dohodke pa le za 29 %, pri rasti družbenega proizvoda za 39 %. Seveda pa je to le globalna ocena za gospodarstvo občine kot celoto, med posameznimi podjetji pa so odstopanja. Za zaščito življenjske ravni delavcev je kar 16 podjetij v občini razdelilo večji delež dohodka za posebne dohodke kot za sklade oziroma ostanek dohodka.

— Podatki o zaposlovanju kažejo hitrejše naraščanje od predvidevanj. Število zaposlenih se je v odnosu na lansko polletje povečalo kar za 8 %. Ker podatki letošnjega polletja vključujejo tudi nekatere TOZD, ki v lanskem polletju še niso postali, je primerljivost nepopolna. Če pa izločimo te temeljne organizacije združenega dela, je porast zaposlenih v občinskem gospodarstvu 4,5 % (SRS + 5 %, Ljubljana + 4 %). Tudi ta stopnja porasta je visoka, če upoštevamo, da v tem obdobju niso bile aktivirane kake večje investicijske naložbe, ki bi terjale dodatno zaposlitev delovne sile. Izredno povečanje izkazujejo v industriji Velana (+ 95 %) ter Črevarna (+ 30 %) ter v obrtni dejavnosti Obloga-Slikoplastika (+ 33 %).

Kot je bilo že ugotovljeno, visoka stopnja porasta zaposlenih pogojuje nižjo stopnjo produktivnosti in rentabilnosti poslovanja.

— Izplačani osebni dohodki na zaposlenega so v letošnjem polletju znašali 2.600 din, kar je za 24 % več kot v istem obdobju lani. Ista stopnja porasta je bila dosežena tudi v SRS, v Ljubljani pa 24,7 %.

Izplačani osebni dohodek v višini nad 3.000 din izkazujejo: Izolirka, Toplarna, Teol-Oljarna, Centralne delavnice, ŽTP, Vektor, Olma in Komunalna energetika.

Povečanje izplačanih osebnih dohodkov nad poprečjem občine (nad 24 %) izkazuje 18 podjetij, med njimi največ Indos (za 75 %), ob tem pa je ostanek dohodka, za sklade v tem podjetju dosežen le v višini 65 % lanskega polletja. Poprečni osebni dohodek na zaposlenega znaša v tem podjetju 2.729 dinarjev.

Ocenjujemo, da so se ob povečanih življenjskih stroških realni osebni dohodki v gospodarstvu občine povečali za okoli 1 %. S tem pa načelo, postavljeno v republiških izhodiščih, da naj bi se realni osebni dohodki na zaposlenega povečali za 3 do 4 %, ni bilo uresničeno.

— Med pomembnejšimi obratnimi sredstvi so letos najhitreje naraščale terjatve do kupcev (+ 43 %), tako da se je tudi njihov delež v obratnih sredstvih povečal od 40,1 % v lanskem na 42,7 % v letošnjem polletju. Močno povečanje izkazujejo tudi zaloge (38 %), medtem ko se njihova udeležba v skupnih obratnih sredstvih ni bistveno povečala. Denarna sredstva kot najlikvidnejša obratna sredstva gospodarstva so se povečala le za 14 %, njihova udeležba v skupnih obratnih sredstvih pa se je celo zmanjšala (od 23 % na 19,4 %).

— Osnovna sredstva v funkciji so v primerjavi z lanskim polletjem porasla za 10 %, stopnja sposobnosti teh sredstev pa je skoraj ista kot lani in znaša le okoli 50 %.

— Med posameznimi viri poslovnih sredstev prevladujejo še vedno lastna sredstva (52,2 %), čeprav je njihova udeležba v skupnih virih nekoliko nižja kot v lanskem polletju. Tudi krediti predstavljajo pomemben vir poslovnih sredstev z deležem 32,1 %. Njihova udeležba v skupnih poslovnih sredstvih pa se je nekoliko zmanjšala (od 32,1 % na 31,3 %).

— Z izgubo pri substanci oziroma izgubo zaradi nedoseženega dohodka ni v prvem polletju 1974 zaključilo poslovanje nobeno podjetje na območju občine.

Poleg podatkov, ki jih vsebujejo polletni periodični obračuni, na osnovi katerih je bila izdelana analiza službe družbenega knjigovodstva, smo z anketo želeli ugotoviti še nekatere odnose, ki stoje za številčnimi podatki in so vplivali na dosežene rezultate. Iz odgovorov smo ugotovili zelo različen položaj v posameznih organizacijah združenega dela tako, da je mogoče povzeti le nekatere skupne značilnosti:

— Iz ankete je razvidno, da je konjunktorni položaj podjetij na tržišču na splošno dokaj ugoden. Skoraj vsa podjetja so povišala cene svojih proizvodov ali pa spremenila asortiment in tako dosegla stopnjo rasti celotnega dohodka, enako stopnjo rasti stroškov proizvodnje. Seveda pa je to le globalna ocena za gospodarstvo občine. V težji situaciji so se znašla podjetja, ki imajo cene svojih proizvodov pod neposredno družbeno kontrolo, istočasno pa so vezana na repromaterial ali storitve, katerih cene se prosto formirajo. Med njimi je najbolj kritično v Yulonu, ki je v celoti vezan na uvoz petrokemijskih proizvodov, ki so se na zunanem trgu podražili do 170 %. Sicer je Yulon v prvem polletju letošnjega leta uspel dobiti povišanje cen svojih proizvodov, vendar pa to povišanje ne kompenzira podražitev repromateriala, kar se odraža tudi v nižjem doseženem dohodku. Problem cen, ki so pod neposredno družbeno kontrolo, ima več kot polovica industrijskih podjetij, med njimi Arbo, Indos, Žito (pekarstvo), Papirnica, Izolirka ter delno Kolinska tovarna in Teol, ki je imel do letošnjega leta cene zamrznjene in so se šele letos delno sprostile.

— Vsa podjetja ugotavljajo možnost povečanja prodaje proizvodov na tržišču, vendar je ta možnost pri več kot polovici podjetij vezana na povečanje proizvodnih kapacitet, pri ostalih podjetjih pa predvsem na izboljšanje asortimenta.

— Likvidnost poslovanja se v večini industrijskih podjetij poslabšuje. Skoraj vsa podjetja imajo pri prodaji svojih proizvodov možnost izbire kupca glede na stanje likvidnosti.

— Podjetja ocenjujejo, da so ob povečani obremenitvi gospodarstva (za območje občine + 51 % v primerjavi z lanskim polletjem) sposobna delno zagotoviti obnovo opreme in da niso s takimi sredstvi sposobna planirati svoj nadaljnji razvoj. V taki situaciji podjetja postavljajo nevezdržnost nove delitve dohodka.

Pretežno vsa podjetja imajo akcijske programe za doseganje planiranega dohodka, vendar le v obliki letnih planov.

Glede notranjih rezerv podjetja ocenjujejo, da le-te obstajajo predvsem v izboljšanju kvalitete proizvodov, v prihrankih pri porabljenih sredstvih, boljšem izkoriščanju delovnega časa ter v modernizaciji proizvodnje.

— Delovanje samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ocenjujejo podjetja sicer pozitivno, ker vnaša določeno disciplino pri ukrepih za doseganje normalnih osebnih dohodkov, vendar pa opozarjajo na določene pomanjkljivosti, predvsem: da ne upošteva vseh elementov, ki vplivajo na poslovni uspeh podjetja; da ne stimulira izjemnih dosežkov in vi-

soke produktivnosti; da je dograjevanje in izpopolnjevanje samoupravnih sporazumov prepočasno in neučinkovito itd.

Večina podjetij ugotavlja, da dogovorjena sredstva po samoupravnem sporazumu ne zadoščajo za stimulatívno nagrajevanje ter da je pomanjkljivo tudi urejanje notranjih odnosov med udeleženci samoupravnega sporazuma tako glede na različne pogoje gospodarjenja in pridobivanja dohodka kot glede urejanja odnosov med posameznimi delovnimi mesti, ker v tem pogledu teži k uravnilovki.

Približno 3/4 podjetij ima lastne pravilnike o delitvi osebnih dohodkov prilagojene samoupravnim sporazumom, ostali pa jih imajo v izdelavi. Ocenjujemo, da večina pravilnikov ne zagotavlja stimulatívne nagrajevanja po delu oziroma kažejo težnje po uravnilovki osebnih dohodkov. Skoraj 70 % podjetij ima razpon med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom manjši od 1:4. Večina podjetij ocenjuje, da je treba pravilnike korigirati in vgraditi nove elemente za dvig produktivnosti dela.

— Za dolgoročni razvoj imajo industrijska podjetja in podjetja s področja prometa izdelane programe, vendar večina ugotavlja, da so zastareli in jih bo potrebno korigirati oz. prilagoditi novim pogojem poslovanja.

Pri vseh podjetjih pa je realizacija dolgoročnih razvojnih konceptov vprašljiva spričo pomanjkanja lastnih finančnih sredstev kakor tudi pomanjkanja ustreznih kadrov za planirani razvoj.

— Proces načrtne vključevanja v integracijske procese je v teku pri večini podjetij. 7 industrijskih podjetij ima integracijske procese delno ali v celoti izvedene, bodisi v okviru sestavljene organizacije združenega dela ali kot povezovanje TOZD (Kemična tovarna, Yulon, Indos, Papirnica Vevče, Kolinska tovarna, Toplarna in Totra). Pri ostalih večjih podjetjih je proces povezovanja v teku, medtem ko manjša podjetja (predvsem obrtna) povezovanj še ne načrtujejo.

— Obseg investicij je bil v zadnjih petih letih nominalno na isti višini (okoli 150 milijonov letno). Upoštevajoč letne stopnje inflacije je bila realna vrednost investicijskih vlaganj iz leta v leto manjša. Večji obseg investicij (okoli 400 milijonov dinarjev) je planiran šele v letošnjem letu, kar je delno že realizirano (terminal Javna skladišča, rekonstrukcija Yulon, izgradnja tovarne bonbonov Šumi).

— Glede uvoza je značilno, da je skoraj 50 % vseh surovin, ki jih podjetja v občini predelujejo, uvoženih, v industriji pa znaša delež uvoženih surovin celo 65 %.

Podjetje Yulon ima proizvodnjo v celoti vezano na uvoz surovin, Velana, Teol, Črevarna in Saturnus (embalaža) od 70 do 80 % ter Papirnica Vevče in Kemična tovarna okoli 50 %. Zato so ta podjetja v svojem poslovanju v veliki meri odvisna od premikov na svetovnem trgu surovin.

— V izvozno dejavnost je vključeno 12 industrijskih podjetij. Ocenjujemo, da je bil v šestih mesecih letošnjega leta izvoz zadovoljiv, saj je bilo realizirano okoli 65 % letnega plana (ali 5 milijonov USA dolarjev).

Največji izvoznik je Papirnica Vevče, na katero odpade okoli 50 % celotnega izvoza, drugi največji izvoznik v občini pa postaja Kolinska tovarna, ki je dosegla 29 % celotnega izvoza v občini.

Pretežni del izvoza je usmerjen na zahodno tržišče (okoli 90 %). Na vzhodnoevropski trg je usmerjen le majhen del izvoza, predvidevajo pa nekatera podjetja večje vključevanje na vzhodni trg. (Papirnica s tapetami, Indos in Totra posredno preko izvoznih firm.) V dežele v razvoju izvažajo le Velana, druga podjetja pa izvoza v te dežele ne predvidevajo.

— Glede odnosov v kolektivu ocenjujemo na osnovi ankete, da tiste organizacije združenega dela, kjer so se ustanovile temeljne organizacije združenega dela, posvečajo večjo skrb urejanju notranjih odnosov tako v pogledu razvijanja samoupravnih odnosov kot izgrajevanja informativnega sistema ter organizacije in delitve dela.

Pri drugih organizacijah združenega dela pa je slutiti, da motiviranju za delo in upravljanju posvečajo premalo skrbi.

— Iz razgovorov je razvidno, da večina podjetij nima stalnih oblik sodelovanja s krajevno skupnostjo, v kateri ima temeljna organizacija združenega dela svoj sedež. Najpogostejša oblika sodelovanja je preko delegatov, nekatera podjetja pa sodelujejo z občasnimi akcijami predvsem v obliki raznih materialnih pomoči. Zelo razvito sodelovanje s krajevno skupnostjo ima le Papirnica Vevče.

Z anketo je bilo zastavljeno tudi vprašanje, ali podjetja ugotavljajo potrebo po tesnejši povezanosti gospodarstva v občini zaradi hitrejšega zagotavljanja sredstev za izgradnjo potrebne infrastrukture za razvoj gospodarstva kakor tudi trgovine in storitvene dejavnosti.

To vprašanje je bilo pogojeno s pripravi za sklenitev samoupravnega sporazuma o združitvi organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij s sedežem poslovanja na območju občine v razvojno-gospodarsko skupnost občine Ljubljana Moste-Polje.

To akcijo je začela že bivša občinska skupščina spomladi letošnjega leta z namenom, da bi sredstva bivšega državnega kapitala, ki so se oblikovala na nivoju občin skladno z načeli nove ustave, prenesla na samoupravno organizirano gospodarstvo.

Glede na to, da so priprave za sklenitev samoupravnega sporazuma v zaključni fazi, bo odgovor vseh podjetij, da ugotavljajo potrebo po tesnejši povezanosti gospodarstva, pripomogel k čimprejšnji sklenitvi sporazuma.

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Moste-Polje je obravnaval analizo poslovnega uspeha OZD za obdobje januar—junij in rezultate ankete ter sprejel naslednje

z a k l j u č k e:

1. Značilnosti gibanj gospodarstva v Sloveniji in Ljubljani imajo približno enake tendence tudi v organizacijah združenega dela v naši občini.

2. Rezultati ankete dokazujejo nujnost nadaljnjih družbenopolitičnih akcij za dosledno izvajanje načel nove ustave in obeh kongresov ZKS in ZKJ.

3. Nastala situacija zahteva celovito in dolgoročno razreševanje nastalih disproporcij v družbeni proizvodnji, delitvi in potrošnji.

4. Pri tem nastopu naj bi si izvršni svet v okviru mesta in republike prizadeval za izdelavo dolgoročnejšega programa odpravljanja nestabilnosti in inflacije, ob istočasnem dograjevanju sistema in politike cen, zlasti pa še planiranja in sistema razširjene reprodukcije.

5. Izvršni svet naj prevzame obveznost, da skupaj z ostalimi ljubljanskimi občinami, mestom in republiko sodeluje pri iskanju ustrejnega sistema dogovarjanja in sporazumevanja o svobodni menjavi dela med združenim delom v gospodarstvu in družbenimi dejavnostmi. Doseči je potrebno enovitejši sistem dogovarjanja z jasnejšo kvantifikacijo programov družbenih dejavnosti in jasnejšim prikazom prioritete nalog med posameznimi družbenimi dejavnostmi.

6. Izvršni svet naj nadaljuje s tesnejšim povezovanjem z gospodarstvom občine. Skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami naj sodeluje pri analizi pogojev za hitrejšo samoupravno povezovanje gospodarstva v občini in Ljubljani z namenom ustvarjanja takšnih asociacij, ki naj omogočijo hitrejšo uveljavitev gospodarskega in družbenega planiranja.

Istočasno izvršni svet predlaga delegatom, da prevzamejo pobudo za akcije, katerih nosilci morajo biti delavci v združenem delu tako v gospodarstvu kot družbenih dejavnostih:

1. Spremeniti je potrebno odnos do dela: z boljšo organizacijo dela je doseči hitrejši dvig produktivnosti, za izdelavo ustreznih programov na tem področju pa zadolžiti poslovodne organe v organizacijah združenega dela.

2. Ekonomičnost poslovanja je potrebno obravnavati ne le kot kazalce bolj ali manj uspešnega prevajanja stroškov preko dviga cen na porabnike, temveč naj bi se lotili programa varčevanja in smotnejše porabe surovin, materialov in energije. Tudi na tem področju bi morali samoupravljalci zahtevati ustreznejše angažiranje strokovnjakov.

3. V samoupravnem povezovanju združenega dela bi morali iskati organizacijske možnosti za odpravljanje protislovij, ki jih prinaša tržno planski sistem, pri čemer ne bi smeli pod pojmom samoupravnega povezovanja poenostavljeno obravnavati le fizične integracije.

4. Pospešiti je potrebno izdelavo srednjeročnih razvojnih programov, v katere je potrebno vgraditi lastno aktivno reševanje nestabilnosti in disproporcij in ne čakati le na zunanje

sistemske rešitve. V času priprave in izdelave teh programov je potrebno poiskati najrazličnejše možne oblike povezovanja z okoljem, tj. krajevno skupnostjo, občino in mestom pri iskanju optimalne delitve ustvarjenega dohodka, da bi zagotovili dejansko socialno varnost vseh zaposlenih.

Ustanavljanje samoupravne, razvojne gospodarske skupnosti v občini Ljubljana Moste-Polje

Temeljna načela nove ustave določajo, da se dosedanja vloga družbenopolitičnih skupnosti v financiranju razširjene reprodukcije v celoti prenese neposrednim delavcem in drugim delovnim ljudem v združenem delu. Uresničitev temeljnih načel nove ustave narekuje odpravo vseh oblik državnega kapitala na ravni republike in občine.

Za reševanje tega vprašanja je skupščina SR Slovenije spomladi letošnjega leta dala priporočilo, katerega bistvene značilnosti so:

- da se državni kapital prenese na temeljne organizacije združenega dela na področju gospodarstva ter s tem onemogoči nadaljnja reprodukcija teh sredstev na nivoju družbenopolitične skupnosti;

- z odstopanjem sredstev in obveznosti temeljnim organizacijam združenega dela se želi ustvariti začetne materialne pogoje za sodočlanje na določenih področjih gospodarstva, kjer je prisoten skupni interes za optimalne odločitve v razširjeni reprodukciji in za oblikovanje odnosov v tekoči reprodukciji;

- odkloniti je generalno in linearno reševanje ter nenačelno odpisovanje sredstev na način, ki bo pomenil favoriziranje tistih organizacij združenega dela, ki so pridobile že s samim dejstvom, da so razpolagale s sredstvi v obliki kredita pod sorazmerno zelo ugodnimi pogoji;

- potreben bo torej selektiven pristop po nosilcih sredstev, ki naj temelji na razvojni politiki občine, ki je opredeljena z družbenim načrtom;

- način združevanja sredstev, ki jih družbenopolitična skupnost odstopa temeljnim organizacijam združenega dela v gospodarstvu, se uredi s samoupravnimi sporazumi, ki jih bodo sklepale temeljne organizacije združenega dela; dopušča pa tudi možnost, da se sklepajo družbeni dogovori med zainteresiranimi partnerji.

Na podlagi smernic SR Slovenije je že bivša občinska skupščina začela s pripravami za odpravo državnega kapitala, ki se je oblikoval na ravni občine oziroma prenosa teh sredstev na samoupravno organizirano gospodarstvo.

Sredstva občine, ki jih lahko opredelimo kot „državni kapital“ so:

1. Sredstva občinskega investicijskega sklada, ki so bila v letu 1972 izločena iz kreditnega sklada Ljubljanske banke in prenesena na poseben račun za pospeševanje nekaterih dejavnosti pri skupščini občine Ljubljana Moste-Polje. Poleg prenesenih sredstev DIS je občinska skupščina na ta račun prenesla tudi posebne proračunske rezerve in presežke proračuna.

Večji del sredstev, ki so se od leta 1972 biral na tem računu, je bil usmerjen v gospodarstvo, predvsem za poravnavo poroštvenih obveznosti do Yulona (letne 1,62 milijona din), delno pa za razvoj infrastrukture v občini. Sredstva tega računa, ki naj bi se prenašala na samoupravno organizirano gospodarstvo, znašajo okoli 12 milijonov dinarjev in bodo v obliki anuitet dotekale do leta 1992, vendar bo pretežni del anuitet (okoli 8 milijonov) prispel že do leta 1977.

2. Sredstva občinskih skladov skupnih rezerv gospodarskih organizacij, oblikovanih do 31. 12. 1970, ko so podjetja odvajala sredstva v sklad brez obveznosti vračanja in danes predstavljajo združena sredstva gospodarstva, ki se skladno z načeli vzajemnosti in medsebojne solidarnosti uporabljajo za pomoč tistim gospodarskim organizacijam, ki zaidejo v gospodarske težave.

S sprejetjem novega zakona o skladih skupnih rezerv v letu 1971 pa imajo podjetja, ki vplačujejo v sklad skupnih rezerv, pravico do povračila teh sredstev in zato tudi ne predstavljajo odtujena sredstva organizacij združenega dela.

Sredstva sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij, oblikovana do konca leta 1970, ki naj se prenesejo na samoupravno

5. Izvršni svet naj bi na osnovi razprav v družbenopolitičnih organizacijah, na konferencah delegatov in na samem zasedanju skupščine izdelal skupaj s komisijo skupščine konkretnije zaključke, ki bo obvezovali tako izvršni svet kot poslovodne organe v delovnih organizacijah.

organizirano gospodarstvo, znašajo 4,6 milijona dinarjev.

3. Sredstva bivših stanovanjskih občinskih skladov, ki pa s tem, da so usmerjena v stanovanjski solidarnostni sklad, že tvorijo osnovo novemu sistemu financiranja stanovanjske izgradnje. S temi sredstvi bo v bodoče upravljala stanovanjska interesna skupnost.

Predlog za odpravo državnega kapitala oz. njegov prenos na samoupravno organizirano gospodarstvo je skupščina občine Ljubljana Moste-Polje obravnavala že spomladi letošnjega leta ter v zvezi s tem sprejela sklepe in priporočila, katerih bistvene značilnosti so naslednje:

- Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje v težnji po čimprejšnji odpravi državnega kapitala prenaša izvenproračunska sredstva občine, zbrana na posebnem računu za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti in izravnavanje v gospodarstvu ter sredstva sklada skupnih rezerv, oblikovana do 31. 12. 1970, na samoupravno organizirano gospodarstvo v občini.

- Kriterije, način in pogoje za delitev sredstev in pravic, prenesenih na temeljne organizacije združenega dela, bodo določile temeljne organizacije združenega dela na območju občine s samoupravnim sporazumom.

- Občinska skupščina priporoča, da se na ta način združena sredstva usmerijo v razširjeno reprodukcijo na področju industrijsko-transportne cone in za izgradnjo infrastrukture, potrebne za razvoj nekaterih gospodarskih dejavnosti. Takšna usmeritev je opredeljena z družbenim načrtom občine, kjer je na prvo mesto postavljeno vprašanje razvoja industrijsko-transportne cone in tistih gospodarskih dejavnosti, ki služijo občanom neposredno za zadovoljevanje njihovih potreb.

- Do sklenitve samoupravnega sporazuma se sredstva posebnega računa za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti in za izravnavanje v gospodarstvu prenese v upravljanje skupščini sklada skupnih rezerv občine Ljubljana Moste-Polje, ki jo sestavljajo člani, katere so samoupravni organi podjetij v občini izvolili kot svoje predstavnike. Z začasnim prenosom upravljanja sredstev posebnega računa na skupščino sklada skupnih rezerv je omogočeno, da s temi sredstvi upravlja in razpolaga neposredno gospodarstvo občine.

- Kolikor bodo zakonski predpisi dopuščali, bo skupščina občine morebitne presežke občinskega proračuna vrnila gospodarstvu na ta način, da jih bo usmerila na poseben račun za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti in za izravnavo v gospodarstvu oz. na samoupravno interesno skupnost gospodarstva.

- Iz sredstev posebnega računa naj se tudi v bodoče poravnajo obveznosti občine, ki izvirajo iz danega poročila Yulonu. Kolikor bi bil priliv sredstev na poseben račun manjši od obveznosti, se iz tega računa poravnajo le obveznosti do višine priliva, ostalo obveznost pa prevzame občinska skupščina. Ta obveznost naj se natančneje opredeli s pogodbo med skupščino občine in skupščino sklada skupnih rezerv oziroma samoupravno interesno skupnostjo gospodarstva.

Skupščina občine je istočasno priporočila samoupravnim organom Jugotekstila — TOZD Yulon, da v okviru svojih možnosti oddvoji del svojega dohodka za pokrivanje anuitet, ki izvirajo iz poročila občine za gradnjo objekta Yulon in znašajo letno 1,600.000 dinarjev. Občinska skupščina je namreč v letu 1965 prevzela poročilo za investicijski kredit v višini 21 milijonov dinarjev, ko pa je podjetje v letu 1969 zašlo v težave in ni moglo pokrivati več svojih obveznosti, je ob prisilni poravnavi Ljubljanska banka uveljavila svoj zahtevek do občine Ljubljana Moste-Polje.

Na podlagi sklepov in priporočil občinske skupščine je izdelan osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne razvojne gospodarske skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje, ki ga izvršni svet posreduje delegatom v obravnavo.

Ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti v občini

Na podlagi zakona za izvedbo ustave SR Slovenije morajo biti vse samoupravne interesne skupnosti ustanovljene do 31. decembra letos. Gre za tiste samoupravne interesne skupnosti, ki se po ustavnih določilih na ravni občine vključujejo v skupščinski sistem in imajo možnost enakopravnega obravnavanja in odločanja. Na podlagi 175. člena ustave SR Slovenije se v skupščinski sistem vključujejo naslednje samoupravne interesne skupnosti: za vzgojo in izobraževanje, za raziskovalno dejavnost, za kulturo, za zdravstvo, za socialno varstvo in za otroško varstvo. Vse našete samoupravne interesne skupnosti se ustanovijo s samoupravnimi sporazumi.

Z ustavo določene samoupravne interesne skupnosti ustanovijo s samoupravnim sporazumom tudi mestne interesne skupnosti. Na tistih področjih, kjer se ustanove samoupravne interesne skupnosti za območje regije (zdravstvo, zaposlovanje) ali republike (pokojninsko, invalidsko zavarovanje, raziskovalna dejavnost), se ustanovijo na ravni občine temeljne interesne skupnosti ali enote, ki se prek skupščin ali zborov delegatov vključujejo v mestno, regijsko ali republiško interesno skupnost.

Ob ustanavljanju z ustavo določenih samoupravnih interesnih skupnosti potekajo tudi priprave za ustanavljanje interesnih skupnosti s področja gospodarstva (elektrogospodarstvo, gozdno gospodarstvo, vodno gospodarstvo, železniški, cestni in luški promet, PTT promet itd.). O teh interesnih skupnostih v tem sestavku ne bomo govorili.

Zaradi neposrednih pravic, dolžnosti in obveznosti delovnih ljudi in občanov v samoupravnih interesnih skupnostih se oblikujejo skupščine samoupravnih interesnih skupnosti po delegatskem načelu.

Da bi imeli jasnejšo predstavo o vseh nalogah, ki nas čakajo ob ustanavljanju z ustavo določenih samoupravnih interesnih skupnosti, bomo v nadaljevanju opredelili nekaj glavnih in osnovnih opravil.

1. Pri ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti sta nosilca celotne politične aktivnosti občinski sindikalni svet in občinska konferenca SZDL prek svojih osnovnih organizacij.

2. Osnove za ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti so samoupravni sporazumi, o katerih bomo morali v TOZD in KS organizirati javne razprave na zborih delovnih ljudi in občanov.

3. S samoupravnimi sporazumi bo določeno število delegatskih mest — mandatov, v posameznih skupščinah, sestavljenih iz delegatov izvajalcev in uporabnikov. Vse samoupravne interesne skupnosti naj bi bile po možnosti organizirane dvodomno, vendar to ni obvezno, če za dvodomno organiziranje ni možnosti.

4. Iniciativni odbori za ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti bodo morali takoj izdelati predloge samoupravnih sporazumov, statuten in števila delegatskih mest ter osnutke delovnih programov in finančnih načrtov.

5. Za volitve samoupravnih interesnih skupnosti smiselno veljajo vsa določila zakona o volitvah delegacij in delegiranju delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti (Ur. list SRS št. 7 z dne 1. 3. 1974).

6. Zakon o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki bo sprejet v začetku novembra, bo opredelil vsa načela in postopke ustanavljanja SIS. Analogija tega zakona naj bi veljala tudi za vse druge samoupravne interesne skupnosti.

7. Kot pri volitvah družbenopolitičnih skupnosti, moramo tudi pri volitvah samoupravnih interesnih skupnosti dosledno upoštevati načela in merila kadrovske politike za kandidiranje.

8. Delegatska osnova za delegiranje v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so posebne delegacije. Zakon dopušča možnost odločitve za več ali za eno splošno delegacijo v temeljni organizaciji združenega dela oziroma krajevni skupnosti. Delegacije so stalne, delegati pa nestalni. Delegacija mora šteti najmanj 5 delegatov, če je posebna delegacija, najmanj 10 delegatov pa, če je splošna delegacija.

9. V samoupravne interesne skupnosti s področja gospodarskih dejavnosti delegirajo delegate delavski sveti oziroma sveti krajevnih skupnosti.

10. Zasebne kmete, obrtnike in državne organe bodo v samoupravnih interesnih skupnostih zastopali delegati, ki so bili izvoljeni na spomladanskih skupščinskih volitvah.

11. Ob volitvah in oblikovanju skupščin samoupravnih interesnih skupnosti bomo morali izvoliti iz vrst ustanoviteljev SIS še družbeno kontrolo, ki ne bo organ skupščine.

12. Vseposod tam (TOZD in KS), kjer še niso statutarно uredili vprašanja samoupravnih interesnih skupnosti, bo potrebno sprejeti statutarne sklepe ali v skladu s sprejetimi določbami ustave spremeniti temeljne akte — statute.

Rokovnik volilnih opravil za ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti je naslednji:

— Evidentiranje in predkandidacijski postopki morajo biti zaključeni s sestanki koordinacijskih odborov za volitve v TOZD in KS do 26. oktobra.

— Seja občinske konference SZDL ali izvršnega odbora OK SZDL, razširjena z delegati družbenopolitičnih organizacij, na kateri bo govor o vsebinskih izhodiščih ustanavljanja SIS, mora biti sklicana do 8. novembra.

— Kandidiranje in kadrovska verifikacija za vodilne funkcije morata biti opravljena s sklicom kandidacijskih konferenc v TOZD in KS med 8. in 20. novembrom.

— Od 20. novembra do 2. decembra moramo opraviti vsa opravila v zvezi z neposrednimi volitvami delegacij (ureditev in pregled volilnih imenikov, ureditev volišč, imenovanje volilnih odborov in ureditev drugih predvolilnih opravil).

— Od 1. do 8. decembra so opravljene neposredne volitve delegacij SIS v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Volitve so tajne.

— Od 8. do 14. decembra so sestanki konferenc delegatov za eno mandatno mesto v skupščinah SIS z določitvami vodilnih funkcij za posamezne samoupravne interesne skupnosti in z volitvami organov družbene kontrole.

— 20. decembra je dan konstituiranja občinskih samoupravnih interesnih skupnosti.

— 27. decembra se konstituirajo republiške samoupravne interesne skupnosti.

— V obdobju od 20. do 27. decembra računamo še na ustanavljanje mestnih in regijskih samoupravnih interesnih skupnosti.

Za izvedbo vseh teh nalog se moramo v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti takoj lotiti naslednjih opravil:

— Z delom morajo pričeti volilne komisije in koordinacijski odbori za volitve, izdelati moramo konkretne programe volilnih aktivnosti na osnovi rokovnika.

— Krajevne konference SZDL in sindikalne organizacije se morajo tako organizirati, da bodo lahko nosilci vseh predvolilnih in volilnih nalog.

— Začeti je treba z evidentiranjem in kandidiranjem. Pri tem moramo zlasti paziti na ustrezno strukturo ter interese delovnih ljudi in občanov, dosledno moramo upoštevati načela nezdržljivosti funkcij in upoštevati že evidentirane in v dosedanjih razpravah preverjene kandidate.

— Dosledno moramo upoštevati priloženi rokovnik za izvedbo volilnih opravil in volitev delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

Podobno kot v TOZD in KS se bomo morali organizirati tudi na občinski ravni. Socialistična zveza delovnega ljudstva v občini bo morala biti kot najširša fronta organiziranih socialističnih sil skupaj z zvezo komunistov idejni vodja in nosilec vseh predvolilnih in volilnih nalog ob ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti. Pri tem ji bodo nedvomno veliko pomagali že ustanovljeni iniciativni odbori za samoupravne interesne skupnosti.

Družbeni dogovor

o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči

Skupščina občine Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste – Polje, Ljubljana Šiška, Ljubljana Vič – Rudnik in Skupščina mesta Ljubljane sklenejo naslednji

DRUŽBENI DOGOVOR

o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči

I.

Na podlagi ustavnega načela, da naša socialistična družbena skupnost zagotavlja delovnim ljudem in občanom socialno varnost ter iz dejstva, da je eden izmed elementov socialne varnosti človeka tudi pravica, da dobi pomoč družbene skupnosti, kadar si sam zaradi nezmožnosti za delo ne more zagotoviti sredstev za preživljanje in nima svojcev ali drugih zavezanih oseb, ki bi bili dolžni zanj skrbeti, niti premoženja, sklepajo podpisniki družbeni dogovor o izhodiščih za politiko in o načelih za dodeljevanje vseh vrst in oblik družbeno denarnih pomoči.

Pri uresničevanju družbenega dogovora se bodo podpisniki prizadevali, da se zagotovijo zadostna finančna sredstva za potrebe socialnega varstva, da bodo družbeno pomoč prejeli občani, ki jo potrebujejo in da se omilijo neupravičene socialne razlike med občani ljubljanskih občin.

Izvajalci tega dogovora so Centri oziroma Zavodi za socialno delo ljubljanskih občin, ki pri uresničevanju dogovora tesno sodelujejo z družbenopolitičnimi skupnostmi, s krajevnimi skupnostmi, delovnimi in družbenopolitičnimi organizacijami in društvi ter samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

II.

S tem dogovorom se ureja:

- vse vrste in oblike družbenih denarnih pomoči ogroženih občanov ne glede na starost;
- opredelitev pogojev, meril in kriterijev za dodeljevanje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči ne glede na starost;
- višina družbenih denarnih pomoči za občane, ki jim je taka pomoč edini vir preživljanja;
- način sporazumevanja po tisti sorodstveni lestvici, po kateri imajo tudi dedno pravico;
- pristojnost in postopek za pridobitev družbene denarne pomoči;
- zagotavljanje finančnih sredstev za vse vrste in oblike družbenih denarnih pomoči v občinskih proračunih oziroma skladih za socialno varstvo.

III.

Vrste in oblike družbenih denarnih pomoči, ki so za občane edini vir preživljanja (stalne družbene denarne pomoči, rejnine in oskrbnine):

a) Pogoji za pridobitev pomoči

Pri vrednotenju za pridobitev pomoči je nujno upoštevati vse okoliščine, zlasti glede na bivanje občana v mestnem in izvenmestnem območju v luči dejanskih življenjskih stroškov posameznika.

Pravico do družbeno denarne pomoči ima občan, ki ni sposoben za pridobitveno delo in nima nobenih dohodkov ne lastnega premoženja niti svojcev ali drugih oseb, ki bi ga bili po zakonu, pogodbi ali pravomočni odločbi oziroma sodnem sklepu dolžni in sposobni preživljati in če mu ni mogoče pomagati na drug način.

Nesposobnost za delo se dokazuje z zdravniškim izvidom. Če je občan star nad 60 let oziroma mlajši od 15 let, se nesposobnost za delo praviloma ne ugotavlja. Nesposobnost za delo se ne ugotavlja za dijake in študente, če so ostali brez sredstev za preživljanje in jim ni mogoče pomagati na drug način.

Če ima ogroženi občan pravico do dohodkov iz drugih virov ali pravico do preživljanja od drugih zavezanih oseb pa sam ne more uveljavljati te pravice, se mu da začasna pomoč, socialna služba pa mu pomaga pri uveljavitvi njegovih pravic. Če te pravice ni mogoče uveljavljati, se šteje, da občan nima dohodkov za preživljanje in se mu prizna družbena denarna pomoč.

Če ima ogroženi občan premoženje, ki se sestoji iz premoženja in neprimičnin npr. kmetijo, ki jo ne more obdelovati, se družbena denarna pomoč dodeli pod pogojem, da dovoli zemljiško knjižno zavarovanje do višine prejete pomoči. V primeru, da ogroženi občan v to ne privoli, mu socialna služba poskuša urediti preživljanje na drug način, npr. s pogodbo o dosmrtnem preživljanju, izročilno pogodbo, kupoprodajno pogodbo, z oporoko, s sklepom o dedovanju in pod. Če to ne uspe, se pomoč prizna v ustrezno nižjem znesku, vendar v taki višini, ki še omogoča najosnovnejše preživljanje s tem, da se mora zahtevati povračilo dane pomoči iz premoženja prejemnika oziroma dedičev premoženja.

Če občan, ki je prejemal družbeno denarno pomoč naknadno pridobi pravico do drugih dohodkov npr. pokojnine, preživnine in podobno, je za čas, ko je poleg teh dohodkov prejemal družbeno pomoč, dolžan povrniti znesek družbene pomoči.

b) Višina družbene denarne pomoči

Višina družbene denarne pomoči se določi vsako leto v višini najmanj 50 % varstvene pokojnine mesečno. Če socialna služba ugotovi, da ta znesek ne bi zadoščal za preživljanje, se lahko prizna največ do 90 % varstvene pokojnine mesečno.

Kadar se pomoč daje družini (npr. ostareli zakonci), se vsakemu nadaljnjemu članu družine prizna dodatek praviloma v višini polovice mesečnega zneska stalne družbene denarne pomoči iz prejšnjega odstavka.

c) Znesek mesečne rejnine ne sme biti nižji od

- 800 din za otroke od 0 do 1. leta,
- 700 din za otroke od dopolnjenega 1. do 6. leta,
- 800 din za otroke od 6. do 14. leta,
- 900 din za otroke nad 15 let starosti,
- 1.000 din za osebnostno in telesno prizadete otroke.

d) S tistimi, ki so dolžni koga preživljati (na podlagi določil temeljnega zakona o razmerju med starši in otroki ter sklenjenih pogodb, odločb, sklepov in pod.) je treba skleniti sporazum glede višine prispevkov k preživljanju, plačevanju rejnine in oskrbnine.

V spornih zadevah, glede preživnine oziroma plačevanja prispevka k rejnini ali oskrbnini, lahko upravičenec oziroma njegov zakoniti ali pravni zastopnik s tožbo zahteva, da se mu daje preživnina oziroma prispevek k rejnini ali oskrbnini.

e) Pristojnost in postopek za pridobitev družbene denarne pomoči

Stvarna pristojnost je določena s predpisi, ki določajo delovno področje skrbstvenih organov občin, krajevna skupnost pa se določa po predpisih o politično teritorialni razdelitvi oziroma po zakonu o splošnem upravnem postopku.

Postopek za pridobitev pomoči se prične na prošnjo ogroženega občana, na predlog krajevnih skupnosti, zdravstvene službe, delovne organizacije, družbenopolitične organizacije ali društva in posameznih občanov.

Postopek se lahko prične tudi po uradni dolžnosti.

f) Način dodeljevanja družbeno denarnih pomoči

Družbena denarna pomoč se praviloma daje v denarju. Če socialna služba ugotovi, da na ta način ne bi bilo ustrezno poskrbljeno za preživljanje ogroženega občana, lahko da pomoč tudi na drug način (npr. tretji osebi, rejniški družini pomoč v materialu ali delno v materialu, delno v denarju, plačilo prehrane, letovanja itd.). Socialna služba se mora v vsakem primeru odločiti za tak ukrep in način, ki bo najbolj varoval pravice in koristi ogroženega občana.

IV.

Družbene denarne pomoči, ki se dajejo kot dopolnilni vir preživetja

Občani, ki z lastnimi sredstvi, premoženjem in delovno sposobnostjo ne morejo pridobiti zadostnih sredstev za preživetje sebe in oseb, ki so jih dolžni preživljati, imajo pravico do družbene denarne pomoči ob pogojih in na način, ki je določen v odlokih občinskih skupščin, če preživljanje ni mogoče urediti na drug način.

Socialne službe si morajo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, delovnimi, družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in drugimi organizacijami prizadevati, da pomagajo ogroženim občanom na drug ustrezen način, če je to mogoče (npr. zaposlitev, rehabilitacija, prekvalifikacija, preživnina, pokojnina, dohodki iz drugih virov itd.). Družbena denarna pomoč kot dopolnilni vir preživetja se da samo v primeru, če problema ni mogoče rešiti na drug način. Družbene denarne pomoči kot dopolnilni vir preživetja se dajejo občanom skladno z določili občinskih odlokov o družbeno denarnih pomočeh in v skladu z odobrenimi finančnimi sredstvi za družbene denarne pomoči, vendar v višini, ki zagotavlja preživetje ogroženih občanov.

Stalne družbene denarne pomoči se morajo vsako leto zvišati za odstotek porasta življenjskih stroškov.

Družbena denarna pomoč se daje ogroženim občanom v obliki, ki je glede na primer najustreznejša.

V.

Invalidnim in kroničnim občanom, ki so uživalci družbenih denarnih pomoči ter nimajo dovolj sredstev za preživetje, nego, postrežbo in tujo pomoč, se dodeli povečana družbena denarna pomoč v višini najmanj 75 % od dodatka za nego, postrežbo in tujo pomoč, ki se po veljavnih predpisih priznava delovnim invalidom.

VI.

Zagotavljanje finančnih sredstev za družbene denarne pomoči

Sredstva za družbene denarne pomoči zagotavljajo skupščine občin v svojih proračunih. Z ustanovitvijo interesnih skupnosti za področje socialnega varstva je treba sredstva zagotoviti v proračunih teh skupnosti.

VII.

Podpisniki tega družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo tekoče spremljali problematiko s področja družbenih denarnih pomoči in ukrepali v okviru svoje pristojnosti za izboljšanje stanja na področju socialnega varstva glede družbenih denarnih pomoči, ki se dodeljujejo socialno ogroženim občanom.

Podpisniki bodo vsako leto ugotavljali izpolnjevanje določb tega družbenega dogovora ter delovali za njegovo uresničevanje in nadaljnje izpolnjevanje.

OBRAZLOŽITEV

Družbene denarne pomoči, kot so: stalne inčasne socialne podpore, rejdine in dodatek ter pomoč za invalide in kronične bolnike so se na območju mesta Ljubljane v posameznih občinah različno reševali. Najbolje je to problematiko reševala občina Center, ki je v te namene odobrvala najvišje zneske.

Za odpravo tega nesorazmerja in enotnega reševanja socialnih problemov na območju mesta Ljubljane se predlaga sprejem družbenega dogovora, ki bi ga naj sprejele vse ljubljanske občine.

Občina Ljubljana Moste-Polje podeljuje denarne pomoči po odloku o družbeno denarni pomoči. Višina te pomoči je odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih zagotavlja občinska skupščina s proračunom.

Po veljavnem odloku o družbeno denarni pomoči znašajo:

- stalne socialne podpore 600 din
- rejdine od 200 do 350 din na otroka,

Do 30/6—1974 je sprejemalo:

- stalne socialne podpore v polnem znesku 40 občanov po 600 din
- dopolnilne socialne podpore 100 občanov v povprečnem mesečnem znesku 64,75 din.

Rejdina je socialna oblika pomoči, ki se plačuje rejniku — osebi, ki ima v oskrbi in varstvu mladoletnega otroka.

Iz občine je v reji naslednje število otrok:

Od 0 do 1 leta	6 otrok
Od 1 do 6 leta	18 otrok
Od 7 do 15 leta	28 otrok

Osebnostno in telesno prizadeti so 3 otroci.

Rejdine se delijo na čiste in dopolnjevalne rejdine.

V letu 1973 je bilo 22 čistih rejdin in 23 dopolnjevalnih rejdin.

V skladu s predlogom družbenega dogovora je družbeno denarna pomoč (socialna podpora) predvidena najmanj 50 % od varstvene pokojnine. Ta znaša sedaj po najnovejši valorizaciji 1100 din (50 % = 550 din).

Varstveni dodatek, ki bi ga prejimali uživalci družbene denarne pomoči, so invalidi ali kronični bolniki in jim je potrebna tuja nega in postrežba, predstavlja 75 % od z zakonom določenega dodatka, ki znaša po novem 573 din, kar predstavlja izdatok v tem primeru 430 din mesečno.

Predlog družbenega dogovora predvideva rejdine v naslednjih mesečnih zneskih:

800 din za otroke od 0 do 1. leta,
700 din za otroke od 1. do 6. leta,
800 din za otroke od 7. do 14. leta,
900 din za otroke nad 15 let starosti in
1000 din za otroke, ki so telesno in osebnostno prizadeti.

Teze predloženega družbenega dogovora so bile znane že lansko leto pred sprejetjem proračuna za leto 1974. Skupščina občine prejšnjega sklica je ob upoštevanju slabih življenjskih razmer te kategorije naših občanov zagotovila s proračunom povečanje sredstev, tako da so se denarne pomoči povečale že s 1/7—1974

PREGLED PRORAČUNSKIH SREDSTEV V LETU 1974 PROTI LETU 1973

	Porabljena sredstva 1973 din	Odobrena sredstva 1974 din
1. Rejdine	186.230	352.000
2. Stalne inčasne denarne pomoči	333.818	426.000
3. Dodatek za postrežbo	—	48.000
Skupaj	520.048	826.000

Povečanje te vrste pomoči v letu 1974 proti letu 1973 znaša 58,83 %.

S sprejetjem družbenega dogovora o družbeni denarni pomoči se uresničuje ustavna določba, da imajo občani, ki niso zmožni za delo in nimajo potrebnih sredstev za preživetje, pravico do pomoči družbene skupnosti v obsegu, ki jim zagotavlja socialno varnost.

STALIŠČE IZVRŠNEGA SVETA

1. Izvršni svet skupščine ugotavlja, da predloženi družbeni dogovor o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči ne rešuje osnovnega vprašanja, to je odprave neupravičenih razlik v višini družbenih denarnih pomoči med občani mesta Ljubljane, prav tako pa tudi ne vsebuje vseh vrst in oblik denarnih pomoči, temveč le nekatere od njih. Ta stališča izvršni svet opira predvsem na določila točke b) tretjega dela družbenega dogovora, ki dovoljuje skoraj dvakratne razlike v višini družbenih denarnih pomoči, čeprav je jasno, da stroški za preživetje ne morejo biti tako različni na področju posameznih ljubljanskih občin.

Te razlike so sedaj pogojene z različno višino proračunskih sredstev posameznih občin in bi s sprejemom predloženega družbenega dogovora ostale tudi v prihodnje.

2. Izvršni svet zato predlaga, da se ponovno proučijo omenjena izhodišča družbenega dogovora in pri tem zagotovi naslednja stališča:

a) da se neupravičene razlike v višini družbenih denarnih pomoči ne samo omilijo, kot je to določeno v drugem odstavku prvega dela dogovora, temveč odpravijo, kar pomeni, da mora družbeni dogovor določiti enotno dogovorjeno višino družbenih denarnih pomoči, ne pa v razponu (najmanj 50 % in največ 90 %), kot to določa točka b) tretjega dela dogovora;

b) v družbeni dogovor naj se skladno z naslovom vse vse vrste in oblike družbenih denarnih pomoči in ne le nekatere;

c) če se sprejmejo izhodišča, ki jih predlaga izvršni svet, potem je potrebno v VI. delu družbenega dogovora zagotoviti ustrezno združevanje namenskih sredstev v interesnih skupnostih.

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA
BOGO BRATINA

Družbeni dogovor o financiranju sanacije, povečanju zmogljivosti, vzdrževanju in gradnji visokogorskih planinskih postojank in nadelavi planinskih poti

Naraščajoči obisk delovnih ljudi in občanov v slovenskem gorskem svetu zahteva večje kapacitete visokogorskih planinskih postojank in bolj urejene, zavarovane in na novo nadelane gorske poti. Visokogorske planinske postojanke in poti so zaradi sodobnega življenja in dela čedalje bolj pomembni rekreacijsko-kulturni pa tudi narodno-obrambni objekti za družbeno skupnost in gospodarstvo. Zato je potrebno, da se sredstva za njihovo sanacijo, vzdrževanje in gradnjo oziroma njihovo obratovanje, izboljšavo in večanje kapacitet zaradi širšega družbenega pomena in posebne intenzivnosti naložb združeno zagotavljajo za določeno časovno obdobje skladno z razvojem gospodarstva in družbenih dejavnikov v SR Sloveniji. Zato se sklone

DRUŽBENI DOGOVOR

o financiranju sanacije, povečanju zmogljivosti, vzdrževanju in gradnji visokogorskih planinskih postojank in nadelavi planinskih poti

h kateremu pristopijo:

1. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije
2. Telesnokulturna skupnost SR Slovenije
3. Planinska zveza Slovenije
4. Skupnost slovenskih občin
5. Skupščine občin in mesta Ljubljana
6. Glavni štab za splošni ljudski odpor Slovenije
7. Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije
8. Gospodarska zbornica Slovenije.

1. Podpisniki tega družbenega dogovora bodo združevali sredstva za financiranje sanacije, povečanja zmogljivosti vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank z nadmorsko višino nad 1000 m, do katerih ni možen neposreden dostop po cesti ali s kabinsko žičnico oziroma niso neprekinjeno dostopne čez vse leto ter tistih planinskih domov, ki so osnovna izhodišča za visokogorske planinske ture ter za nadelavo in vzdrževanje planinskih poti.

Seznam planinskih postojank in poti, ki pridejo v poštev, je sestavni del tega dogovora in ga bodo podpisniki sporazumno dopolnjevali ali spreminjali.

2. Podpisniki bodo oblikovali in sprejemali srednjeročni načrt sanacije modernizacije povečanja zmogljivosti vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank in nadelave poti do vključno leta 1980, na podlagi tega pa letne programe.

Planinska zveza Slovenije daje podpisnikom letna poročila o opravljenem delu in pripravlja predloge programov vsako leto do 10. novembra.

3. Podpisniki bodo do vključno leta 1980 vsako leto redno zagotavljali sredstva oziroma izvajali sprejete naloge in obveznosti v zvezi s sanacijo, modernizacijo, povečanjem zmogljivosti, vzdrževanjem in gradnjo visokogorskih planinskih postojank in nadelave planinskih poti. Pri tem bodo upoštevali zlasti sedanje stanje planinskih postojank pa tudi nove potrebe, skladno s splošnim gospodarskim razvojem in naraščanjem števil obiskovalcev.

4. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo v letu 1974 zagotovil za sofinanciranje sanacije, povečanja, vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank in za nadelavo planinskih poti sredstva v višini 1.500.000 din. V naslednjih letih

pa sorazmerno s porastom sredstev za skupno in splošno porabo v SR Sloveniji.

5. Telesnokulturna skupnost SR Slovenije bo v letu 1974 namenila za sofinanciranje sanacije, modernizacije, povečanja zmogljivosti, vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank in za nadelavo planinskih poti finančna sredstva v višini najmanj 1.110.000 din, v naslednjih letih pa sorazmerno z gibanjem sredstev za financiranje telesnokulturne skupnosti Slovenije.

Telesnokulturna skupnost SR Slovenije se bo skupaj s Planinsko zvezo Slovenije še posebej dogovarjala s temeljnimi telesnokulturnimi skupnostmi za del sredstev, ki naj jih prispevajo tiste temeljne telesnokulturne skupnosti, na katerih območjih so visokogorske planinske postojanke ali deluje društvo.

6. Planinska zveza Slovenije bo skupno s planinskimi društvi vsako leto prispevala sredstva iz investicijskega sklada in iz drugih virov najmanj v višini 500.000 din, najmanj tolikšno vrednost pa bo vsako leto ustvarila tudi s prostovoljnim delom, s krediti ter drugimi prispevki svojega članstva.

Planinska zveza SR Slovenije bo dajala pobudo delovnim organizacijam za skupno vlaganje v visokogorske planinske postojanke, pa prevzemanje patronata nad posameznimi planinskimi postojankami in za druge oblike sodelovanja pri širjenju možnosti za rekreacijo delovnih ljudi.

Skupnost slovenskih občin bo s svojimi stališči, predlogi in mnenji v okviru svojih pristojnosti sodelovala pri uresničevanju tega družbenega dogovora. V ta namen bo vzpodbujala skupščine občin, da pristopijo k temu družbenemu dogovoru.

8. Skupščine občin bodo turistično takso, zbrano v planinskih postojankah, ki jih uporabljajo planinska društva, v celoti namenila za sanacijo, modernizacijo, povečanje zmogljivosti, vzdrževanje in gradnjo planinskih postojank in nadelavo planinskih poti.

Skupščine občin bodo odstopile v planinskih postojankah pobrani davek na promet z alkoholnimi pijačami v poslovni sklad tistih planinskih društev, ki posamezne postojanke uporabljajo.

Skupščine občin in skupščine mesta Ljubljana bodo v okviru svojih možnosti prispevale in združevale oziroma pomagale združevati tudi druga sredstva za sanacijo, vzdrževanje, povečanje ter sklepale posebne dogovore s planinskimi društvi, ki postojanke uporabljajo oziroma gradijo.

9. Glavni štab za splošno ljudsko obrambo SR Slovenije bo neposredno sodeloval s Planinsko zvezo Slovenije pri izdelavi predlogov, programov, vzgoje, povečanja zmogljivosti, vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank in izdelavo planinskih poti ter po možnosti materialno podpiral tiste akcije, ki so v konkretni zvezi s potrebami splošnega ljudskega odpora.

10. Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije bo priporočilo osnovnim sindikalnim organizacijam, konferencam, delovnim ljudem skupnosti in občinskim sindikalnim svetom, da pri združevanju, usmerjanju in razporejanju sredstev skupne porabe ter drugih sredstev za potrebe članov delovnih skupnosti skladno s sindikalno listo namenijo del sredstev tudi planinskim organizacijam za sanacijo, povečanje zmogljivosti, vzdrževanje in gradnjo visokogorskih planinskih postojank in za nadelavo planinskih poti.

Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije bo delovnim skupnostim in sindikalnim organizacijam priporočilo, naj prevzamejo patronate nad visokogorskimi planinskimi postojankami in tudi na druge načine pomagajo pri reševanju problematike zlasti teh postojank na njihovem območju.

11. Gospodarska zbornica Slovenije bo priporočila svojim članom, naj iz sredstev skladov skupne porabe in drugih virov namenijo del sredstev za sofinanciranje sanacije, povečanje zmogljivosti, vzdrževanje in gradnje visokogorskih planinskih postojank in za nadelavo planinskih potov.

12. Sredstva, ki jih za namene, opredeljene v tem družbenem dogovoru, združujejo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Telesnokulturna skupnost SR Slovenije in Planinska zveza Slovenije, se stekajo na račun Planinske zveze Slovenije. O njihovi razporeditvi vsako leto odloča komisija podpisnikov tega dogovora na predlog in v soglasju s Planinsko zvezo Slovenije.

Druga sredstva, ki jih združujejo komisije ostalih podpisnikov tega dogovora, se stekajo na račun ustreznih planinskih društev.

13. Sredstva podpisnikov tega družbenega dogovora se združujejo za financiranje sanacije, povečanja zmogljivosti, vzdrževanja in gradnje planinskih potov brez obveznosti vračila.

14. Planinska zveza Slovenije bo v skladu s tem družbenim dogovorom nastopala kot nosilec izvajanja programa sanacije povečanja zmogljivosti, vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank in nadelave planinskih potov in bo kot investitor opravljala ustrezno dokumentacijo, oziroma bo to nalogo poverila posameznim planinskim društvom.

15. Komisija, v katero imenuje vsak od podpisnikov po enega člana, spremlja izvajanje družbenega dogovora, daje razlage posameznih določil ter predlaga podpisnikom ukrepe za njegovo uresničevanje.

16. Ta družbeni dogovor velja za podpisnike od dne, ko ga podpišejo, uporablja pa se od 1. januarja 1974 do konca leta 1980.

17. Ta družbeni dogovor je odprt tudi za druge podpisnike in zanje velja od dneva, ko ga podpišejo.

18. Družbeni dogovor se objavi v Uradnem listu SRS.

Številka: 402-101/06

Ljubljana, dne 1. julija 1974

**SKUPŠČINA
SR SLOVENIJE
IZVRŠNI SVET**

Član Izvršnega sveta in republiški sekretar za gospodarstvo
Drago Petrovič

**TELESNOKULTURNA
SKUPNOST
SR SLOVENIJE**

Predsednik skupščine
Bojan Polak-Stjenka

**PLANINSKA ZVEZA
SLOVENIJE**

Predsednik
dr. Miha Potočnik

**SKUPNOST
SLOVENSkih OBČIN**

Predsednik
Jože Dernovšek

**SKUPŠČINE OBČIN IN
MESTA LJUBLJANA**

Predsednik IS
Dagmar Šuster

**GLAVNI ŠTAB ZA
SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR
SLOVENIJE**

Poveljnik
Rudolf Hribemik-Svarun
zanj: **German Miran**

**PREDSEDSTVO
REPUBLIŠKEGA SVETA
ZVEZE SINDIKATOV
SLOVENIJE**

Sekretar republiškega sveta
sindikatoev za telesno kulturo, šport in rekreacijo
Jože Malič

**GOSPODARSKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Predsednik
inž. Rado Dvoržak

OBRAZLOŽITEV

k družbenemu dogovoru o financiranju sanacije, povečanju zmogljivosti, vzdrževanju in gradnji visokogorskih planinskih postojank in nadelavi planinskih potov

Planinska zveza Slovenije je aprila t.l. predlagala, da se s posebnimi družbenimi dogovori in sporazumi uredi financiranje sanacije, vzdrževanja in modernizacije planinskih postojank. Avtorji predloženega družbenega dogovora so upoštevali, da je planinstvo v 70 letih postalo pomemben družben dejavnik in

množična organizacija delovnih ljudi in mladine ter priljubljena oblika aktivne izrabe prostega časa najširših ljudskih slojev.

V preteklem letu je bilo v planinski zvezi 80.407 članov, od tega okoli 37.000 mladih, ki so organizirani v 125 podružnicah. Planinska društva uporabljajo 165 planinskih postojank (koč, domov, postojank itd.).

V preteklem letu je bilo v teh postojankah 168.090 nočnin in 966.787 obiskovalcev.

Dotrajane in nesodobno urejene planinske kočice terjajo velike stroške za popravila in redno vzdrževanje. S sedanjimi sredstvi ni mogoče zagotoviti gospodarsko rentabilnega poslovanja in sredstev za razširjeno reprodukcijo.

Družbeni dogovor predvideva, da bodo podpisniki do vključno 1980. leta vsako leto zagotavljali sredstva za sanacijo, modernizacijo, povečanje zmogljivosti, vzdrževanje in gradnjo visokogorskih planinskih postojank. Skupščine občin in skupščine mesta naj bi po tem dogovoru v okviru svojih možnosti prispevale in združevale oziroma pomagale združevati sredstva za navedene namene ter v ta namen sklepale posebne dogovore s planinskimi društvi, ki postojanke obnavljajo oziroma gradijo.

Pri obravnavi navedenega družbenega dogovora je Izvršni svet skupščine mesta Ljubljana upošteval, da je delo Planinske zveze Slovenije sestavni del širše družbene aktivnosti na področju telesne kulture, varstva človekovega okolja, gorskega turizma, kulture ter vzgoje in izobraževanja; poleg tega ne gre prezreti pomena te dejavnosti za ljudsko obrambo.

Izvršni svet predlaga skupščini mesta, da sprejme sklep o pristopu k predloženemu družbenemu dogovoru.

**SKUPŠČINA OBČINE
LJUBLJANA MOSTE-POLJE**

Izvršni svet

PREDLOG

SKLEPA ZA PRENEHANJE VELJAVNOSTI ODLOČBE O USTANOVITVI ZAVODA ZA PRAVNO POMOČ

Občinski ljudski odbor je z odločbo št. 2/1-022-6/1962 dne 21. 2. 1962 ustanovil Zavod za pravno pomoč, ki pa kot tak ni bil konstituiran, ker ni bilo predpisov, na podlagi katerih bi se zavod konstituiral. Tudi novi zakon o odvetništvu iz leta 1972 ne pozna zavoda kot oblike združevanja odvetnikov. V 4. členu določa, da je odvetništvo samostojna družbena služba, ki jo opravljajo odvetniki kot posamezniki ali pa združeni v delovni skupnosti.

V okviru Pisarne za pravno pomoč Ljubljana Moste-Polje je zaposlen en delavec in deluje en odvetnik. Zato tudi po drugih zakonitih predpisih niso izpolnjeni pogoji, da bi se Pisarna za pravno pomoč vodila kot zavod.

Glede na navedeno predlaga izvršni svet skupščine občine Ljubljana Moste-Polje, da skupščina občine sprejme naslednji

SKLEP

1. Odločba občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje št. 2/1-022-6/1962 z dne 21. 2. 1962 o ustanovitvi Zavoda za pravno pomoč Ljubljana Moste-Polje neha veljati.
2. Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Moste-Polje uredi vsa vprašanja v zvezi s prenehanjem veljavnosti prej navedene odločbe kakor tudi reši vprašanje inventarja, ki ga je občinski ljudski odbor Ljubljana Moste-Polje dodelil zavodu ob ustanovitvi.

IZVRŠNI SVET

**SKUPŠČINA OBČINE
LJUBLJANA MOSTE-POLJE**

Izvršni svet

PREDLOG

SKLEPA O UVEDBI POSTOPKA ZA DOPOLNITEV IN SPREMEMBO STATUTA OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje je na seji dne 28. 2. 1974 sprejela statut občine Ljubljana Moste-Polje. Že ob samem sprejemu je bilo jasno, da nekatera poglavja statuta zaradi časovne stiske niso bila do kraja izdelana,

ker je bil statut sprejet nekaj dni pozneje, kot je bila sprejeta ustava SRS.

Zato je nujno uskladiti statut občine z ustavo SRS in v njega vgraditi določbe o samoupravnih interesnih skupnostih, katerih vsebina in področje dela se sedaj opredeljuje.

Po 240. členu statuta občine Ljubljana Moste-Polje da pobudo za začetek postopka za spremembe in dopolnitve statuta občine izvršni svet, o uvedbi postopka pa odloči skupščina občine na seji vseh zborov.

Glede na navedeno predlaga izvršni svet skupščine občine Ljubljana Moste-Polje, da sprejme skupščina občine naslednji

SKLEP

Uvede se postopek za dopolnitev in spremembo statuta občine Ljubljana Moste-Polje. Besedilo osnutka dopolnitev in sprememb pripravi posebna komisija.

IZVRŠNI SVET

Vprašanja in odgovori delegacij

Na četrti seji konference delegacij št. 3 so delegati delegacije TOZD TEOL postavili naslednja vprašanja:

1. Delavci obrata II. Teol, Tovarniška 48, se stalno pritožujejo, ker jim je zaradi prestavitve končne avtobusne postaje Zale-Moste-Zale onemogočen izvoz vozil iz Bavdkove na Kavčičevo ulico in obratno. Avtobusi mestnega prometa namreč zaprejo celo ulico in stojijo tam brez nadzora, kontakt z vozniki in sprevozniki pa je skoraj nemogoč. Delegate zanima, kdo je odobril to lokacijo in zakaj še danes stojijo prometni znaki, da je tu ustavljanje prepovedano, če pa se to ne upošteva. Pogoste prometne nesreče na tem mestu dokazujejo, kako zgrešena je ta lokacija, prav tako pa tudi, da je vozišče s križiščem preobremenjeno. Kako in zakaj je prišlo do zamenjave lokacije, ki prostor sko ne odgovarja, s prejšnjo ustrežno na Kajuhovi ulici?

2. Delavci-kolesarji opozarjajo in zahtevajo, da se nujno uredijo kanalski jaški vzdolž Pokopališke ulice, ki so sedaj tako pogreznjeni, da je vožnja ob pločniku skoraj nemogoča. Kdaj bodo ti jaški urejeni?

3. Onesnaženje zraka in okolja onemogoča normalne delovne pogoje za cel obrat Teola na Tovarniški ulici. Pričakujemo, da bodo odgovorni v Izolirki, ki je v tem okolišu glavni izvor onesnaženja, uvideli nujnost reševanja tega problema in ga tudi pričeli reševati. Zanima nas, zakaj organi skupščine ničesar ne ukrejejo.

Za delegacijo: Sonja BOŽEGLAV

Odgovori:

1. Končna avtobusna postaja mestnega avtobusnega prometa je bila postavljena na Kavčičevo ulico s soglasjem gradbenega odseka občine Ljubljana Moste-Polje pod pogojem, da v doglednem času uredi ustrezno postajališče. Za to pa so potrebna večja finančna sredstva, pa tudi vsa dokumentacija, ki je potrebna za gradnjo novih objektov.

Strokovna služba bo podala predlog za izgradnjo novega postajališča že v proračunu za leto 1975. Če bo finančni predlog potrjen, bomo pričeli z gradnjo že v prihodnjem letu. Tudi pri „Viatorju“ bomo ponovno urgirali, da bodo vozniki avtobusov upoštevali izvoz iz Bavdkove ulice.

2. Kanalski jaški vzdolž Pokopališke ulice bodo urejeni v mesecu oktobru.

1. Za rešitev onesnaženja zraka in okolja, ki onemogoča normalne delovne pogoje v Teolu v Tovarniški ulici, je pristojna sanitarna inšpekcija pri upravi inšpekcijskih služb mestne skupščine – Vilharjeva 33.

Vprašanje:

KERŽAN Alojz, delegat KS Polje, sprašuje, zakaj ni bila zgrajena trgovina v novih stolpih, kot je bilo planirano, marveč je v predvidenem prostoru „Obnova“ zgradila stanovanje.

Odgovor:

Po informacijah, ki smo jih dobili pri GP „Obnova“, za gradnjo trgovine v novih stolpih ni pravega investitorja.

Vprašanje:

KRŽMANC Janez, delegat KS Zelena jama, sprašuje, če so delegati, ki jih imenujemo v komisije, dali svoje soglasje za delo v teh komisijah.

Odgovor:

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja je v sodelovanju s kadrovske službe skupščine občine Ljubljana Moste-Polje pri izbiri delegatov za delo v komisijah upoštevala njihove želje po delovanju na posameznih področjih, ki so jih izrazili ob popisu delegatov. Kadrovska služba je ob izbiri kandidata-delegata upoštevala tudi dejstvo, da je bil v komisijo predlagan delegat, ki pozna področje njenega delovanja. Ob vsem tem pa ni bilo zanemarljivo načelo, da mora vsak delegat pred imenovanjem dati svoje soglasje. Od večine delegatov, razen tistih, ki so bili v tem času na rednem letnem dopustu oziroma so bili dlje časa odsotni, je kadrovska služba soglasje dobila.

Vprašanje:

ERKLAVEC inž. Gustav, delegat KS Kodeljevo:

Naša delegacija je ugotovila na podlagi vesti iz dnevnega časopisa z dne 26. avgusta 1974, da bo potekala obvozna cesta ob rekreacijskem parku Kodeljevo, čeprav je bilo na prejšnji seji zbora KS drugače prikazano.

Odgovor:

Ureditev prometa na območju Litijske ceste ob priključku Kajuhove ceste do Poljanske ceste je v fazi proučevanja najbolj ekonomične variante. Vse variante bodo razgrnjene tako, da bodo občani lahko dali svoje pripombe.

Vprašanje:

Delegat KS Vevče-Kašelj je postavil vprašanje glede razlastitve zemljišča, na katerem je pozidana soseska S-8, ki nima ustreznega javnega dohoda.

Odgovor:

Na podlagi vprašanja delegata KS Vevče-Kašelj upravni organ ne more dati konkretnega odgovora, ker je vprašanje premalo konkretizirano. Prosimo za dopolnitev vprašanja z navedbo parcel oziroma stanovanjskih stavb ali dostopnih ulic, ki nimajo ustreznega javnega dohoda.

Predstavniki izvršnega sveta pa je delegatu na seji zbora krajevnih skupnosti priporočil, naj svet krajevne skupnosti uvede postopek za razlastitev zemljišč.

Vprašanje:

BENEDIK Janez iz KS Nove Jarše postavlja vprašanje povezovanja delegata KS in TOZD med seboj pri razreševanju skupnih vprašanj.

Odgovor:

Povezovanje delegatov v delegaciji KS in delegatov v delegaciji TOZD oz. konferenca delegacij je treba urediti s poslovnikom o delu delegacij KS in s poslovniki o delu konferenc delegacij. Osnutke poslovnikov bo sekretariat skupščine v kratkem dostavil konferencam delegacij OZD in delegacijam KS.

Sklepi in zaključki tretje skupne seje vseh treh zborov in posameznih zborov občinske skupščine Moste-Polje

2. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI SKUPŠČINE
OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE DNE 11. SEPTEMBRA
1974

V zvezi z informacijo o problematiki trgovine v občini Ljubljana Moste-Polje je bil sprejet naslednji

sklep:

1. Zbor krajevnih skupnosti priporoča upravnemu odboru sklada za pospeševanje trgovine, obrti in gostinstva, da sredstva tega sklada v bodoče usmerja prvenstveno v modernizacijo in razširitev trgovske mreže v izvenmestnem območju, kjer ne obstaja možnost pridobitve bančnih sredstev, ter le preostali del razpoložljivih sredstev sklada angažira za potrebe drugih storitvenih dejavnosti.

2. Zbor krajevnih skupnosti predlaga skupščini mesta Ljubljane, da se na nivoju mesta sprejme dogovor, ki bo zagotovil, da nosilci razširjene reprodukcije trgovske dejavnosti v svojih kratkoročnih in srednjeročnih programih zagotovijo osnovno preskrbo občanov, pri tem pa dajo prioriteto tistim območjem, ki so v tem pogledu najbolj deficitarna, kot je naša občina.

3. Sprejme se predlog ukrepov izvršnega sveta glede izboljšanja stanja trgovine v občini, ki ga je dopolniti s stališči in zahtevami delegacij krajevnih skupnosti na današnji seji.

4. Izvršni svet skupščine je dolžan odločno storiti ustrezne ukrepe za realizacijo pogodbenih obveznosti s strani organizacij združenega dela Mercator glede izgradnje trgovskih lokalov na našem območju.

5. Krajevne skupnosti so dolžne poživiti delo potrošniških svetov, ki naj odločno nastopajo zoper trgovske organizacije združenega dela pri pristojnih organih inšpekcije glede cen in kvalitete blaga ter zahtevajo od organov upravljanja trgovskih organizacij združenega dela učinkovitejše razreševanje problemov glede oskrbe prebivalstva.

6. Na podlagi predloženega gradiva in razprave na današnji seji in stanja trgovine na območju naše občine naj izvršni svet skupaj z organizacijami združenega dela in v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi izdelava srednjeročni program razvoja trgovine v občini in ga po končani obravnavi predloži v obravnavo in sprejem vsem zborom skupščine občine.

7. Na sejo vseh zborov skupščine občine, ko bo obravnavala srednjeročni program razvoja trgovine, je vabiti predstavnike trgovskih organizacij združenega dela.

8. Dana je iniciativa za proučitev formiranja zveze ali konference potrošniških svetov v okviru občine.

V zvezi z ugotovitvijo splošnega družbenega interesa na določenih zemljiščih so bili sprejeti naslednji

sklepi:

1. Ugotovi se splošna družbena korist za razlastitev zemljišč parc. št. 113 v Zgornjem Kašlju.

2. Ugotovi se splošni družbeni interes za razlastitev zemljišč v k. o. Bizovik, kjer gre za izgradnjo otroškega igrišča.

3. Sprejme se odločba o ugotovitvi splošnega interesa za razlastitev zemljišč parc. št., ki so navedene v predlogu izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Moste-Polje z dne 16. avgusta 1974, pri čemer pa je zagotoviti ustrezno zamenjavo zemljišč.

V zvezi s predlogom sklepa o zagotovitvi sredstev za zdravstveno varstvo kmetov in njihovih družinskih članov v letu 1974 je bil sprejet naslednji

sklep:

Sprejme se sklep o zagotovitvi finančnih sredstev za zdravstveno varstvo kmetov in njihovih družinskih članov v letu 1974, s katerim se občina zaveže poravnati iz proračuna celotni

predpis prispevka Skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ljubljana za leto 1974 ob pogoju, da kmet zavarovanec plača krajevni skupnosti 60 % predpisa prispevka zase in za svoje družinske člane ter da izpolni druge pogoje, ki so navedeni v predlogu sklepa, predloženega v gradivu za današnjo sejo.

Manjkajoča sredstva za kritje obveznosti (po oceni 80.000 din) naj izvršni svet zagotovi ob rebalansu proračuna občine za leto 1974.

V zvezi s poročilom o sodelovanju med krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela je bil sprejet naslednji

sklep:

1. Treba je izdelati program srednjeročnega razvoja krajevnih skupnosti v smislu gradiva, ki je bilo objavljeno v časopisu „OBČAN“.

2. Za delo komisije za proučevanje možnosti povezovanja s krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela in komisije za izdelavo srednjeročnih programov razvoja krajevnih skupnosti daje zbor krajevnih skupnosti naslednje

smernice:

1. V vseh krajevnih skupnostih je poskrbeti za primerno kadrovske zasledbe s profesionalnimi tajniki in administracijo. Pri tem je izhajati iz načela, da delovni ljudje v mesebojnem sodelovanju in dogovarjanju vplivajo na posamezne odločitve in da to le do neke meje lahko opravljajo kot volonterji.

Vsega dela v krajevni skupnosti pa ne morejo opraviti in zato je prav, da določene naloge zlasti glede administrativno-tehničnih opravil izvršujejo profesionalci.

2. Komisija za proučevanje možnosti povezovanja krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela je dolžna proučiti dejavnost krajevnih skupnosti in možnosti povezovanja te dejavnosti z organizacijami združenega dela, občinsko skupščino in samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

3. V zvezi z omenjenim je potrebno pregledati vse statute krajevnih skupnosti in v primeru, da se ugotovijo pomanjkljivosti nuditi krajevnim skupnostim ustrezno strokovno pomoč.

4. Ugotoviti je, ali so se krajevne skupnosti konstituirale v skladu z ustavnimi načeli, statutom občine in statutom krajevnih skupnosti.

5. V statutih krajevnih skupnosti je v posebnem poglavju določiti možne načine povezovanja z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami. Pri tem je angažirati zlasti vse člane ZK in jih vključiti pri izdelavi programov razvoja krajevnih skupnosti in pri proučevanju možnih oblik povezovanja krajevnih skupnosti z organizacijami združenega dela.

6. Komisije naj pri svojem delu uporabijo tudi zaključke, ki so bili sprejeti na zasedanju delegatov krajevnih skupnosti dne 18. marca 1974.

Sprejet je bil

sklep

o imenovanju komisije za proučitev možnosti sodelovanja med krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela in komisije za izdelavo srednjeročnih programov krajevnih skupnosti.

Za predstavnika zbora krajevnih skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje v izdajateljskem svetu „Naše skupnosti“ je bil imenovan Janez Benedik.

Sprejet je bil

sklep

da zbor krajevnih skupnosti pooblašča statutarno pravno komisijo, da v skladu z uredbo o vpisu organizacij združenega dela v sodni register pregleda in potrdi statut osnovne šole Adolfa Jakha.

DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR JE NA 2. SEJI DNE 9. SEPTEMBRA 1974 OBRAVNAVAL NASLEDNJA VPRAŠANJA:

1. Vsebina in metode dela zbora
 2. Informacija o povezovanju gospodarstva ljubljanske regije v okviru Gospodarske zbornice SRS in perspektivno delovno področje Zavoda za analize in cene
 3. Predlog sklepa o zagotovitvi finančnih sredstev za zdravstveno varstvo kmetov in njihovih družinskih članov v letu 1974
 4. Krajevna skupnost in organizacije združenega dela.
- Po razpravi o posameznih vprašanjih je sprejel priporočila in stališča, ki jih je k posameznim točkam dnevnega reda dal izvršni svet skupščine občine Ljubljana Moste-Polje.

2. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE DNE 10. SEPTEMBRA 1974

V zvezi s predlogom sklepa o zagotovitvi finančnih sredstev za zdravstveno varstvo kmetov in njihovih družinskih članov je bil sprejet naslednji

sklep

o zagotovitvi finančnih sredstev za zdravstveno varstvo kmetov in njihovih družinskih članov v letu 1974, s katerim se občina zaveže poravnati iz proračuna celotni predpis prispevka Skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ljubljana za leto 1974 ob pogoju, da kmet-zavarovanec plača krajevni skupnosti 60 % predpisa prispevka zase in za svoje družinske člane ter da izpolni druge pogoje, ki so navedeni v predlogu predloženega sklepa.

Manjkajoča sredstva za kritje te obveznosti (po oceni 80.000 din) bo izvršni svet zagotovil ob rebalansu proračuna občine za leto 1974.

V zvezi s predlogom statutarne-pravne komisije o potrditvi statuta Osnovne šole Adolfa Jakhla Zalog, je bil sprejet naslednji

sklep

Statutarno-pravno komisijo skupščine občine Ljubljana Moste-Polje se pooblašča, da v skladu z uredbo o vpisu v register organizacij združenega dela pregleda in potrdi statut osnovne šole Adolfa Jakhla, Zalog.

V zvezi z informacijo o povezovanju gospodarstva ljubljanske regije v okviru Gospodarske zbornice SRS in perspektivnem delovnem področju Zavoda za analize in cene je bil sprejet naslednji

sklep:

Sprejme se informacija o povezovanju gospodarstva ljubljanske regije v okviru Gospodarske zbornice SRS, ker je to v interesu uspešnega in skladnejšega razvoja gospodarstva širšega ljubljanskega območja. Financiranje naj Gospodarska zbornica reši z racionalnejšim načinom poslovanja iz že obstoječih virov dohodkov.

Prav tako se podpre iniciativa za razširitev delovnega področja Zavoda za analize in cene.

3. SKUPNA SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA, ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE DNE 12. SEPTEMBRA 1974

V zvezi z oceno uresničevanja srednjeročnega programa in programa stanovanjske izgradnje v naslednjem srednjeročnem obdobju ter informacijo o ustanavljanju samoupravne stanovanjske skupnosti je bil sprejet naslednji

sklep:

1. Izvršni svet skupščine je dolžan zagotoviti pravočasno izdelavo programa stanovanjske graditve za naslednje obdobje

1977–1981, ki naj poteka od organizacij združenega dela ter uskladi v občini in mestu.

2. Program mora upoštevati vse pozitivne izkušnje iz dosedanjega izvajanja družbeno programirane in organizirane stanovanjske graditve v občini ter ukrepe za kompleksno racionalizacijo graditve stanovanj, ki bodo vsebovani v družbenem dogovoru o osnovah racionalizacije gradnje in oblikovanja cen v stanovanjski gradnji v SRS.

3. Za kontinuirano izvajanje družbeno organizirane in usmerjene stanovanjske gradnje za potrebe naslednjega planskega obdobja 1977–1981 se določijo zazidalni otoki:

MS 4 in 5 Fužine ter MS 7, 8, 9 Slape.

4. Izvršni svet skupščine občine je dolžan zagotoviti koordinirano akcijo vseh dejavnikov pri pripravljalnih delih za izvajanje stanovanjske gradnje v soseskah MS 4 in 5 Fužine ter MS 7, 8, 9 Slape in s tem omogočiti pravočasno in uspešno nadaljevanje stanovanjske graditve v naslednjem planskem obdobju.

5. Izvršni svet skupščine je dolžan posebno pozornost in skrb posvetiti novoustanovljeni samoupravni stanovanjski skupnosti, ki mora postati tudi nosilec izvajanja gradnje stanovanj za delavce.

6. Zagotoviti je kompleksno izgradnjo vseh komunalnih spremljajočih objektov v stanovanjskih naseljih in odpraviti počasno izdajo lokacijske dokumentacije.

7. Zagotoviti je v skladu z rastjo stanovanjskih naselij in prebivalstva tudi rast potrebnih kapacitet za zdravstvo.

8. Z rastjo stanovanjskih naselij je reševati tudi vprašanje otroškega zdravstvenega varstva (dispanzer za predšolske otroke) ter rešiti vprašanje razširitve obstoječega otroškega dispanzerja.

9. Rešiti je vprašanje barakarskih naselij in preselitvi ljudi v ustreznejše prostore; o tem je dolžan izvršni svet poročati skupščini do 31. 12. 1974.

10. Pri izgradnji bodoče soseske Polje-Slape je zgraditi tudi spremljajoče objekte, kot so trgovina in otroški vrtec.

11. Natančneje je določiti vlogo hišnih svetov in vlogo ter naloge strokovnih služb v stanovanjski skupnosti in doseči večjo koordinacijo dela glede tega z drugimi dejavniki.

12. Pospešiti je izgradnjo doma upokoencev v Mostah, s katero kasnimo že tri leta in zagotoviti zanj ustrezno lokacijo.

V zvezi z družbenim dogovorom o štipendiranju je bil sprejet naslednji

sklep:

1. Občina Ljubljana Moste-Polje pristopa k družbenemu dogovoru o štipendiranju.

2. Za podpis družbenega dogovora o štipendiranju se pooblašča tov. KRASNIK PAVLE, član izvršnega sveta skupščine.

3. Občina Ljubljana Moste-Polje najame brezobrestno premostitveno posojilo pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje Ljubljana v znesku 30.000 ND za dobo 6 mesecev za izplačevanje štipendij na podlagi družbenega dogovora o štipendiranju.

4. Občina Ljubljana Moste-Polje razpisuje štipendije v skupnem znesku 30.000 ND. Razpis opravi izvršni svet skupščine v skladu z družbenim dogovorom o štipendiranju.

Sprejet je bil odlok o vojni organizaciji in delovanju predsedstva skupščine, izvršnega sveta in upravnih organov občine Ljubljana Moste-Polje.

Sprejet je bil sklep o imenovanju upravnih odborov cestnega sklada, sklada za pospeševanje kmetijske proizvodnje, sklada za pospeševanje gostinstva, obrti in trgovine, sklada za nakup in oddajo stavbnih zemljišč.

Sprejet je bil sklep, da se za ravnatelja osnovne šole Adolfa Jakhla Zalog imenuje Ciril BERGLEZ.

Sprejet je bil sklep, da skupščina občine Ljubljana Moste-Polje pooblašča komisijo I. stopnje za razvrščanje duševno in telesno prizadetih predšolskih otrok pri Bolnišnici za predšolsko invalidno mladino Nova Gorica, da razvršča hospitalizirane predšolskih otrok tudi za potrebe občine Ljubljana Moste-Polje.

Nadaljnja vsebinska in oblikovna usmeritev glasila Naša skupnost

Izvršni odbor občinske konference SZDL je na 26. seji dne 27. junija 1974 razpravljal o vsebinski usmeritvi glasila občinske konference SZDL NAŠA SKUPNOST v luči novih ustavnih sprememb. Z uvedbo delegatskega sistema v delegatsko oblikovani skupščini in družbenopolitičnih skupnostih prevzemajo sredstva javnega obveščanja pomembno vlogo na področju informiranja. Da bi tem spremembam prilagodili vsebinski koncept Nsk, je izvršni odbor sprejel sklep, da delovna skupina v sestavi Slavko Gerlica, Zvone Tušak, France Fajdiga, Bogdan Šturm, Ivan Kuhar in Ernest Jazbinšek pripravi za eno prihodnjih sej občinske skupščine programsko zasnovo glasila SZDL Naša skupnost, ki naj bi v bodoče prevzelo vse oblike komuniciranja z delegati, delegacijami, TOZD, KS, SIS in občani.

Zaradi lažjega razumevanja smo predlog programske zasnove razdelili v nekoliko poglavij. Delovna skupina se ob tem zaveda, da pri sestavi zasnove ni bila vselej popolna in dorečena. Meni pa, da je vendarle pripravila osnovo, ki bo delegatom služila za lažje razmišljanje o novem vsebinskem konceptu Naše skupnosti.

I.

Dosedanji koncept glasila Naša skupnost je ustrezal dosedanjim družbenim razmeram v občini. Objavljal je splošne in posebne informacije o družbenem, ekonomskem, gospodarskem, političnem, kulturnem, športnem in drugem dogajanju v naši občini.

Vrsto let nazaj je tako vsebinsko opredeljeno glasilo opravljalo vlogo informatorja in zagotavljalo dokaj dobro informiranost občanov o dogajanju v občini ter nedvomno veliko prispevalo k aktualizaciji vrste družbenih problemov. Zaradi načina izdajanja – enkrat mesečno – pa so objavljeni prispevki izgubljali na svoji vrednosti, ker pač niso bili več aktualni, temveč so dostikrat obravnavali problematiko, ki se je medtem že spremenila. Prav ta neaktualnost je bila večkrat cilj kritike občanov in morda tudi vzrok za to, da so se občani le poredko odločali za prispevke v Naši skupnosti.

Ustavne spremembe in delegatski sistem, ki temelji na neposrednem odločanju v temeljnih delegacijah, bo lahko učinkovito in racionalno deloval le ob zanesljivem in pravočasnem obveščanju delegatov. Komuniciranje v delegatskem sistemu je izredno pomembno.

To potrjuje tudi dejstvo, da je o njem posebej razpravljalo tudi predsedstvo SFRJ ter sprejelo nekaj obvezujočih načel in sklepov.

Razmišljanja o potrebah in možnostih komuniciranja in zlasti obveščanja delegatov ter pošiljanja potrebnega skupščinskega gradiva za seje delegacij nas je pripeljalo do ideje, da pri tem izkoristimo tudi naše občinsko glasilo Naša skupnost.

Poglejmo najprej nekaj podatkov o obsežnosti skupščinskega gradiva in število potrebnih izvodov.

Iz poročila o delu občinske skupščine za preteklo mandatno obdobje 1969–74 je razvidno, da je bilo v tem času 54 skupnih sej obeh zborov. Odborniki so obravnavali 524 točk dnevnega reda, pri čemer so bile nekatere združene iz dveh ali celo več posameznih področij. Gradivo za seje skupščine je obsegalo prek 5000 strani, povprečno torej 100–180 strani gradiva za posamezno sejo. Poleg tega se je veliko dejavnosti odvijalo tudi v okviru svetov, komisij in drugih organov skupščine, za katere so bili materiali pripravljeni še posebej. V ilustracijo naj navedemo še število odborniških vprašanj. Teh je bilo v 5-letnem mandatnem obdobju 305, in sicer s področja komunale in gradbenih zadev kar 200, družbenih služb 39, gospodarstva 31, financ in davkov 14 ter z drugih področij 21. Skupščina je štela 79 odbornikov, in sicer občinski zbor 39 ter zbor delovnih skupnosti 40 odbornikov.

Te podatke navajamo zato, da bodo služili za primerjavo nekaterim predvidevanjem o delu sedanje skupščine.

Seje skupščine prejšnjega mandata so bile približno vsake tri tedne (če odštejemo čas občinskih počitnic). Tudi pri sedanji skupščini bo treba vsaj zaenkrat računati z eno skupno sejo mesečno in po eno sejo zborov – torej 10 sej letno. Izkušnje

druge seje skupščine kažejo, da bodo dnevni redi še naprej obsežni – torej bodo tudi gradiva zanje obsežna.

V primerjavi s prejšnjo skupščino (79 odbornikov) ima sedanja ok. 1500 delegatov vseh treh zborih, katerim bo treba zagotoviti pravočasno dostavo gradiva. Kaj pomeni mesečno 1500 izvodov gradiva, ki obsega 80 tipkanih strani, tako za ekspedit skupščine kot za pošto, si lahko predstavljamo. Pri tem moramo upoštevati tudi pripombe bivših odbornikov, naj bodo gradiva krajša, berljivejša in vsebinsko bogatejša.

Za normalno funkcioniranje samoupravljanja morajo delegati prejeti gradivo vsaj mesec dni pred sejo skupščine in zborov. Delegatski sistem namreč terja, da delegati gradivo temeljito prouče, o njem razpravljajo in sprejemajo stališča na sejah temeljnih delegacij ter nato še na konferencah delegacij, na katerih usklajujejo stališča temeljnih delegacij. Jasno je, da bo nemogoče slediti tem rokom v dosednji obliki pošiljanja gradiva. Da bi se izognili prevelikim stroškom ter v želji zagotoviti sprotno kvaliteto in racionalno obveščanje vseh delegatov in občanov, naj bi to vlogo prevzelo občinsko glasilo Naša skupnost.

II.

NAŠA SKUPNOST – SKUPŠČINA

Dosedanji koncept časopisa bi dopolnili s posebnim delom, v katerem bi objavljali gradivo za sestanke temeljnih delegacij, konference delegacij, za seje zborov in skupščine, vendar bi moralo biti to gradivo prej primerno obdelano. Gradivo bi razdelili v več posebnih skupin glede na pomembnost in širino obravnavane problematike. Tako bi nekatera gradiva objavili v obliki povzetkov in jih morebiti opremili tudi s komentarji. Drugo gradivo bi bilo objavljeno v obliki razprave, aktualnega članka, polemike ipd. Ob vsakem gradivu bo treba zagotoviti tudi stališča predlagatelja in konkretne predloge rešitev. Program dela in obravnave točk dnevnega reda bi bil vodilo za pravočasno pripravo gradiva. Upošteva delovni program skupščine in izvršnega sveta bi o pomembnejših problemih prek Naše skupnosti organizirali predhodne obravnave, opozarjali delegate in občane na posamezne probleme, o katerih bodo razpravljali delegacije in konference delegacij ter zbori skupščine. Tak način bi omogočil občanom, zlasti pa delegacijam, da se aktivno vključijo že v preliminarne razprave, hkrati pa bi predlagatelju omogočil, da bi vrsto pripomb in sugestij upošteval že ob pripravi gradiva, torej pred razpravo. Delegacije naj bi po obravnavi gradiva za seje skupščine svoje konkretne pripombe v pisni obliki takoj posredovale predlagatelju. Predlagatelj točke dnevnega reda bi v svojem uvodu že lahko upošteval pripombe, predlagal dopolnitev ali spremembo prvotnega predloga zaključka, sklepa itd. S tako metodo dela bi skrajšali poteke sej.

III.

NAŠA SKUPNOST – IZVRŠNI SVET

Zagotavljanje javnosti dela izvršnega sveta in drugih izvršilnih in upravnih organov je poseben problem.

Skupščina kot predstavniški organ bo sprejemala načelne odločitve, smernice in določila, politične usmeritve, izvršni svet in drugi izvršilni ter upravni organi z občinsko upravo pa bodo realizatorji načel.

Naša skupnost naj bi torej stalno spremljala delo izvršnega sveta ter drugih izvršilnih in upravnih organov ter realizacijo zaključkov skupščine, posredno pa tudi delo uprave. Menimo, da bi prav spremljanje dela izvršnega sveta dejansko pomenilo preverjanje upoštevanja stališč posameznih delegacij in skupščine.

IV.

NAŠA SKUPNOST – SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

Z novo ustavo smo postavili nov samoupravni in politično zelo pomemben mehanizem samoupravnih interesnih skupnosti. Zlasti delovni programi tistih SIS, ki imajo status zbora v skup-

ščini (temeljna izobraževalna skupnost, skupnost socialnega skrbstva, stanovanjska skupnost, kulturna skupnost, telesnokulturna skupnost) so tako pomembni, da jih morajo v globalu poznati vsi delovni ljudje in občani. Zato pa bo treba zagotoviti glede programov in dela SIS, zbiranja in porabe sredstev dobro in objektivno informiranje, pa po drugi strani možnost vpliva delovnih ljudi in občanov na delo SIS. Tudi to komuniciranje bi zagotovili prek stalnega obveščanja v Naši skupnosti.

V.

DELEGATSKA VPRAŠANJA

Po podatkih o delu skupščin v preteklih letih je razvidno, da so odborniki postavljali vrsto odborniških vprašanj, ki so bila pogosto odraz potrebe širše skupnosti; včasih pa tudi osebna. Dogajalo se je, da so se vprašanja pojavljala po večkrat letno, mogoče tudi zato, ker odborniki volivcem iz različnih vzrokov niso prenašali odgovorov skupščine!

Želimo, da delegatska vprašanja tudi v bodoče ostanejo neposredna zveza občana s skupščino, vendar v nekoliko spremenjeni obliki. Delegacije, pa tudi občani bi v bodoče postavljali vprašanja lahko na različne načine; predsedstvu skupščine, samoupravnim interesnim skupnostim in izvršilnim organom ali uredništvu Naše skupnosti. Pri tem je pomembno, da delegacija pri oblikovanju vprašanj izhaja iz konkretnih razmer v KS, družbenopolitičnih organizacijah in v drugih sredinah. Praviloma ima pravico postavljati vprašanje delegacija in ne posameznik. Odgovorov na vprašanja v bodoče praviloma ne bi dajali v skupščini, temveč bi jih v kratki obliki skupaj z vprašanjem objavljali v Naši skupnosti. Tako bi zagotovili javnost dela vseh predstavniških teles in sprotno obveščanje občanov o vseh odločitvah.

Prepričano smo lahko, da bi tak način objavljanja skupščinskega gradiva in delegatskih vprašanj slej ko prej spremenil tudi vsebino drugih organov (svetov KS, DS, OZD, vodstev družbenopolitičnih organizacij itd.). Namen tega je aktivirati občane in delovne ljudi in povečati odgovornost izvršilnih organov. S tem se bo postopoma spreminjala vsebina Naše skupnosti.

VI.

DISTRIBUCIJA NAŠE SKUPNOSTI IN SKUPŠČINSKEGA GRADIVA

Glasilo Naša skupnost bo še naprej prejela vsaka družina brezplačno. Že sedaj jo prejema posebej po pošti vsi delegati, KS in TOZD. Tako zagotavljamo splošno informiranost. Po en izvod kompleta gradiva bodo prejeli še delegacije, konference delegacij, delegirani delegati, delegati DPZ in vsa občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij.

VII.

OBLIKOVNA IN TEHNIČNA ZASNOVA

Oblikovna in tehnična zasnova časopisa Naša skupnost bi morala izhajati iz dosedanjega koncepta glasila, s tem da bi jo dopolnili in popestrili z dovolj zanimivimi in pretehtanimi grafičnimi rešitvami. Sem sodijo različni okviri, mednaslovi, podnaslovi (tudi v negativu) in podobno. Glede na obseg in vsebino snovi, ki bi bila obdelana v skrajšani obliki in z novinarskimi prijemi, bi v vsaki številki objavili gradivo na dveh ali štirih časopisnih straneh. Vsaj v prvi fazi bi bile primerne naslednje novinarske zvrsti:

- Aktualni uvodnik (na prvi ali na delegatski strani). Le-ta bi moral biti mobilizatorski, motivizacijski in problemski hkrati, tako da bi delegate in delegacije spodbujali h konkretnim razpravam, akcijam in nalogam. Praktično bi moral biti vodnik skozi celotno vsebino glasila.

- Aktualni skupščinski komentarji o konkretnih ukrepih, ki jih izvajajo občinska skupščina, njen izvršni svet in drugi njeni organi, in sicer z različnih področij družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja. Sem sodijo tudi dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti, vzgoja, izobraževanje, kultura, šport, kmetijska politika itd.

- Kronika najvažnejših dogodkov naj bi vsebovala najznačilnejše pojave iz dela delegatov in delegacij, skupščinskih organov, TOZD, krajevnih skupnosti in nasploh vseh krajevnih in občinskih družbenopolitičnih in drugih dejavnikov. To so v bistvu dogodki, opisani v nekaj stavkih, ki lahko kot novice,

anekdote, glose ali humoreske prispevajo svoj delež k izboljšanju dela tega ali onega posameznika ali skupine. Objavljali bi tudi primerne aktualne in izvirne karikature.

- Količina za usposabljanje delegatov naj bi vodil strokovnjak, v njem pa bi našli delegati najboljšega svetovalec pri svojem vsakdanjem delu v delegacijah. Odgovarjal bi na različna vprašanja, ki bi jih o sistemu postavljali delegati.

- Intervjuji in okrogle mize. V časopisu bomo objavljali tudi pogovore z delegati in delegacijami in skoz konfrontacijo stališč prišli do čimboljših rešitev. Poleg intervjujev so zelo primerne okrogle mize o posameznih problemih, ki naj mobilizirajo delegacije in jih usmerjajo v reševanje.

- Različna obvestila o proslavah, jubilejih, dnevnih redih skupščine, o različnih prireditvah itd. Gradivo za zasedanje delegacij, skupščine in zborov bi objavljali v delegatski tribuni, za katero predlagamo dve varianti:

- normalni format na dveh ali štirih časopisnih straneh ali
- polovični format v obliki priloge.

Prednost prvega je v tem, da ga je moč prati kot normalni sestavni del časopisa in je preglednejši, lažje pa ga je tudi grafično opremiti in vključiti v celotno številko. Prednost drugega pa je v tem, da ga delegati, skupščina, izvršni svet, temeljne delegacije in drugi lahko izločijo in po želji arhivirajo. To je zlasti pomembno, če upoštevamo zamisel, da delegati ne bodo prejeli drugega gradiva za svoje delo v delegacijah in skupščini. Slabost in hkrati nevarnost pa tiči v tem, da bralci (tudi delegati) ta del preprosto izločijo in ostane neprebran. Možen je namreč odpor bralcev do takšnih in drugačnih prilog. Uredništvo bo skušalo objavljati oba vzorčna primerka, delegatom pa prepuščamo odločitev za enega ali drugega.

Delegatska tribuna, tiskana kot priloga, bi imela svojo glavo, tekočo številko in kazalo vsebine.

Za aktualnim uvodnikom bi se zvrstilo gradivo za delo temeljnih delegacij, skupščine, dalje gradivo o delu izvršnega sveta, upravnih organov, samoupravnih interesnih skupnosti itd. Posebno mesto bi namenili delu skupin delegatov za mestno in republiško skupščine ter delu teh skupščin.

Pričakujemo lahko, da bo gradiva za objavljanje dovolj, zato bi morali preiti na izhajanje 2-krat mesečno. Tako odločitev bo narekovala tudi nuja po postopnem objavljanju gradiva, kar bo omogočalo boljše obravnavo v temeljnih delegacijah. Pričakujemo tudi, da bo odziv delegacij in občanov zlasti ob predhodnem obravnavanju veliko večji kot doslej. Tudi delegatska vprašanja in morebitne polemične razprave bodo terjale ažurnost in pogostnejše izhajanje.

Ostaja še odprt problem časovnega usklajevanja ali tako imenovanega ritma izhajanja časopisa, ki mora biti sinhroniziran in usklajen s potrebami naročnika, skupščine in možnostmi tiskarne. Dogovorjene roke za pripravo, obdelavo in tiskanje gradiva bo treba striktno in dosledno upoštevati, kajti vsaka neupravičena zamuda lahko povzroči, da delegati ne bodo pravočasno obveščeni. Za dosledno izvajanje dogovorjenih rokov bodo morali biti odgovorni vsi dejavniki, ki bodo na kakršenkoli način sodelovali pri oblikovanju in izdajanju časopisa.

VIII.

KADROVSKA PROBLEMATIKA

Vsebinski in oblikovni koncept glasila je širok in pomeni bistvene spremembe in dopolnitve v primerjavi z dosedanjim. Jasno je, da takega koncepta glasila z dosedanja kadrovska zasebo ne bo mogoče realizirati. Pripraviti je treba sistemizacijo delovnih mest, ki naj bi bila približno takale:

1. glavni urednik	– dopolnilno delovno razmerje
2. novinar (morda hkrati odgovorni urednik)	– poln delovni čas
3. tehnični urednik	– poln delovni čas
4. administratorica – blagajničarka	– poln delovni čas
5. lektor in korektor	– dopolnilno delovno razmerje

V predvideni sistemizaciji je izredno pomembna zadovoljiva kadrovska rešitev za novinarja. Zagotoviti bo treba takega delavca, ki bo sposoben po potrebi v živem novinarskem jeziku napisati povzetek ter včasih postaviti tudi polemična vprašanja.

Strokovno mora biti neoporečen in zanesljiv. V njegovo delovno področje bo poleg obdelave skupščinskega gradiva spadalo tudi spremljanje dela temeljnih delegacij, konference delegacij, skupščine, SIS, izvršnega sveta itd.

IX.

FINANČNA PROBLEMATIKA

Ob takem konceptu in obsegu glasila je potrebno za redno izhajanje zagotoviti primerne prostore, opremo ter potrebna finančna sredstva. Za orientacijo o predvidenih stroških, ki bi nastali s takim izhajanjem glasila, navajamo stroške za dosedanje izhajanje ene številke ter predvidene stroške za eno številko v primeru, da bi izhajala na 8 strahih, s predloženo kadrovske zasedbo in 2-krat mesečno.

KALKULACIJA ZA SREDSTVA ENE ŠTEVILKE NSK NA 8 STRANEH

Tek. št.	Stroški	Znesek za eno dose-danjo št. Nsk	Predvideno za eno št. Nsk z novo kadrovske zasedbo
1.	klišeji	1.020,00	1.000,00
2.	tisk	11.930,50	13.000,00
3.	ekspedit	1.894,50	2.000,00
4.	avtorski honorarji za prispevke	3.400,00	3.000,00
	– lektor in korektor, redni mesečni OD	750,00	850,00
	– glavni urednik, redni mesečni OD	500,00	500,00
	– 20 % davek, avtorski	930,00	870,00
5.	plačilo raznašalcem	3.420,00	4.104,00
	– 11,11 % davek na to plačilo	376,00	455,00
6.	usluge SZDL – finančno poslovanje	400,00	300,00
7.	plačilo za prepisovanje gradiva	800,00	–
	– davek 25 % na to plačilo	200,00	–
8.	OD tehničnega urednika	2.000,00	1.050,00
	– prispevki za delov. razm. teh. urednika	1.200,00	577,00
9.	kilometrina	130,00	150,00
10.	dnevnice	–	–
11.	pisarniški material	160,00	160,00
12.	razni stroški (naročnine ipd.)	50,00	35,00
13.	PTT stroški – znamke, telefon	90,00	150,00

14.	reprezentančni stroški	20,00	50,00
15.	razni stroški za vzdrževanje prostorov	380,00	600,00
16.	najemnina za poslovne prostore	–	70,00
17.	stroški denarnega prometa	100,00	60,00
18.	neto osebni dohodki – novinar	–	2.500,00
	– prispevki	–	1.430,00
19.	Neto oseb. doh. – administrator	–	1.500,00
	– prispevki	–	855,00
	Skupaj:	29.981,00	35.436,00

Razlika za eno številko je 5.555 din.

OBRAZLOŽITEV

Kalkulacija je sestavljena za stroške izdaje ene dosedanje in ene nove številke z okrepljenim uredniškim odborom. Ostaja pa odprt problem, kdaj bodo nova delovna mesta v uredništvu zasedena, kdaj bomo torej prešli na skrajšani (štirinajstdnevni) ritem izhajanja Naše skupnosti. Iz kalkulacije so razvidni stroški ene ali druge variante, o kateri bo odločala občinska skupščina. V naslednjem letu bi z novo kadrovske zasedbo predvidoma izdali 20 številke, kar pomeni (po sedanjih trenutnih cenitvah) stroške okoli 700.000 dinarjev.

Poleg navedenih stroškov bi nujno potrebovali nov električni pisalni stroj znamke Olivetti – prodajna cena 16.000 dinarjev – in dve pisalni mizi po 1.500 dinarjev.

Skupna enkratna investicija bi znašala 19.000 dinarjev.

Glede virov financiranja menimo, da bi navedeni stroški premočno obremenili že tako obremenjeni občinski proračun. Zato se zavzemamo za še drugačne oblike financiranja. Ena od teh je, da bi povsem opustili dosednji način reklamnih oglasov in namesto tega predložili TOZD sklenitev samoupravnega sporazuma za financiranje Naše skupnosti (morebiti odstotek od bruto dohodka). Računamo, da bi s tega naslova lahko zbrali 20–30 % sredstev letnega predračuna sredstev za Našo skupnost.

To pa nalaga uredniškemu odboru nove obveznosti. Treba bo objavljati več zanimivih prispevkov iz posameznih TOZD in tudi sicer vzpostaviti tesnejše stike s TOZD. Sočasno pa bo potrebno zvišati tudi naklado časopisa v skladu s potrebami TOZD.

Predloženi koncept skupno s finančno konstrukcijo ima gotovo še pomanjkljivosti, ki pa jih želimo v razpravi odpraviti. O programski osnovi bodo razpravljali še naslednji organi: uredniški odbor, izdajateljski svet, predsedstvo skupščine in izvršni odbor ter vodstva družbenopolitičnih organizacij.

Razpravo bi zaključili na seji izvršnega odbora SZDL, tako sprejeto programsko osnovo pa bi objavili v oktobrski številki Naše skupnosti kot gradivo za sejo občinske skupščine v novembru.

Delovna skupina